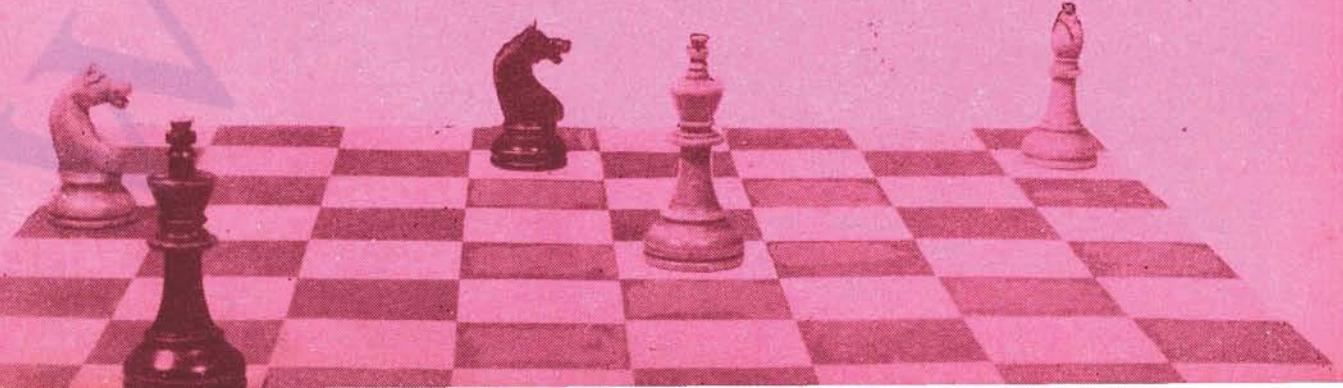

4 1966

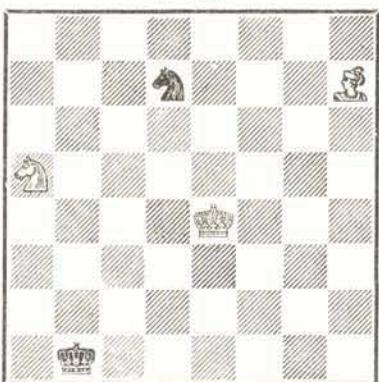
Revista
de
SAH

TURNEUL INTERNATIONAŁ FEMININ
DE LA BELGRAD

COPERTA NOASTRĂ

J. Fritz

Albul cîștigă

Liderul școlii cehă de compozitie este prezent pe coperta revistei noastre cu un studiu care reflectă excelent caracteristicile acestei școli: economie extremă de material, mutări fine, clar motiveate și un mat pur, cu autoblacarea unui clup de refugiu.

Iată soluția: 1.Nf3! Ch6! 2.Rd4+ Re1 3. Re5 Ca4+ 4.Rb4 Cb2 5.Ra3! Ch1 6.Cb3 mat.

Foto copertă: PETRE STAN

C U P R I N S U L

România – Iugoslavia (ieminen): 9½ – 6½	49
Alexandra Nicolau, învingătoare la Belgrad	50
Turneul maestrilor	51
Note teoretice	
Sistemul Najdorf din Apărarea siciliană (II)	52
Partide și finaluri	
Partida marilor maestri	53
Campionatul U.R.S.S.	54
Campioana mondială învinsă	55
De la alte turnee	56
Finaluri instructive	
Aprecieri asupra finalurilor jucate în meciurile pretendenților la titlul suprem	58
Activitatea sahistă în țară	
Campionatele capitalei	59
Campionatele republicane	60
Șahul prin corespondență	
Știri și rezultate din competițiile interne și internaționale	61
Partide selecționate	61
Sub reflector	
Emissione filatelice sahistă în România	63
Studii și probleme	
Rezultatul concursului internațional de compozitie al Revistei de șah pe anul 1964, secția studii	64
Succese ale compozitorilor români	64
Combinări, partide scurte	Cop. IV

Din toată lumea

TURNEE INTERNAȚIONALE

La sfîrșitul anului trecut și în primele luni ale noului au s-a desfășurat cîteva turnee internaționale de mai mică anvergură, la care au participat însă cîțiva mari maestri cu renume, ocupînd dealtfel și primele locuri.

La Santiago de Chile a învins marele maestrus Smislov cu 11 puncte, urmat de compatriotul său Gheller cu 10½, înaintea sudamericanilor Foguelman 10, Quinoes 7, Bielicki, Jimenez, Letelier, Pilnik (!) 6½, Flores 6, Cuellar, Gacharna, E. Schröder 5½, R. Schröder 3, Godoy 2½ puncte.

Tradiționalul turneu de la Reggio (Emilia) — al 8-lea — a fost cîștigat de Iugoslavul Parma cu 9 puncte, depășind pe Ujtelky 8, Szilagyi și Tatai 7½, Rabar 6½, Tricardi 6, Wagman 5, Canal 4½, Dr. Paoli 4, Beggi, Jagodzinsky 3½, Wagner 1 punct.

Cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la înființarea Federației de șah islandeze, clubul de șah din Reykjavik a organizat un turneu care a fost cîștigat de Olafsson cu 9 puncte, înaintea lui Vasiukov 8½, Kelly 8, Palnasson 7, Thorbergsson 6½, Boök (!), Wade 5, Kristinsson 4½, Thórsteinsson, 4, Kieninger 3½, Sigurdsson 3, Halldanarson 2 puncte.

La Ulan Bator, victoria a revenit marelui maestrui Aulosin, cu 14 puncte, dar locul II a fost cîștigat în mod neașteptat de reprezentantul guzelor, Mjagumarsuren (13) care a reușit să depășească pe maestrul Šamkovici și pe compatriotul său Ujutumen (12) ca și pe cunoscuții maestri Nejmetdinov și Vladimirov (11½). Urmează în clasament Iudovici cu 10½, Zita 8½, Ciagaan și

Zwelkov 8, Zend 7½, Sajtar 7, Gialgasuren 6, Badamgarov 5½, Tumurbator, Zorigt, Plater și Purevjav 4½ puncte.

Micul turneu pe care-l organizează în fiecare an cercul de șah „Caiasa“ pare să fie singura manifestare sahistă de oarecare amploare la Paris. Și de data aceasta a învins belgianul O'Kelly cu 6½ (din 8), urmat de Seerbakov 5½, Dr. Mazzoni 4½, Chaudé de Silans și Todorcevici 4, etc.

CAMPIONATE NAȚIONALE

India. Al V-lea campionat național disputat la Bombay a fost cîștigat de către ținătorul Faruq Ali cu 11 puncte (din 14, 68 participanți, sistem elvețian). Urmează Sakhalkar 10½, Hussain Ali, Nasir Ali, Madan și Sekhar 9½. Maestrul internațional M. Aaron s-a clasat pe locul 15, cu 8 puncte.

Canada. Marele maestrus D. Yanovskiy a cîștigat din nou campionatul Canadei cu 10 puncte (din 11), depășindu-și net concurenții: Joyner 9, Suttles 8, Maeskasy, Schulman 6½, etc.

Chile. Marele maestrus H. Pilnik nu s-a putut clasa decât pe locul II, titlul de campion fiind cîștigat de către Flores. Urmează Ader, Jauregui, etc.

Iugoslavia. Ca un epilog al campionatului național, care după cum se stie a fost cîștigat de Gligoriei, la Vrnjacka Banja s-a disputat un meci-turneu pentru desemnarea a doi reprezentanți ai Iugoslaviei la turneul zonal pentru campionatul mondial. A învins marele maestrus Matanovici cu 6½ (din 10), urmat de Velimirovici și Minici 5½, Cîrici 5, Bradvarevici 4½, Bertok 3 puncte.

R. F. Germană. Noul campion al R.F.G. nu a putut fi desemnat nici după meciul dintre cei doi învingători ai turneului, Unzicker și Pfleger. Cele patru partide ale acestor întîlniri, disputată la Bad Aibling, s-au încheiat după multe peripeții prin remize. Pfleger a dominat, dar n-a reușit să depășească apărarea tenace a lui Unzicker.

Proletari din toate țările uniți-vă!

Adresa: Căsuța poștală Nr. 21 — București I — Tel: 12.41.49

ORGAN
AL FEDERAȚIEI ROMÂNE
DE ȘAH

Anul XVII — Nr. 4 — 1966

România — Iugoslavia (feminin): 9½ — 6½

A cincea întîlnire dintre reprezentativa feminină a țării noastre și cea a Iugoslaviei a fost așteptată cu deosebit interes și în același timp cu îndreptățile îndoieți.

Intr-adevăr, desfășurarea precedentelor meciuri și în special a celui disputat acum doi ani la Vrnjacka Banja nu era de loc încurajatoare și constituia un handicap psihologic foarte serios pentru șahistele noastre. Un singur meci cîștigat (primul, în 1959) un meci nul și două înfrângeri la scor sever, — acesta era bilanțul întîlnirilor feminine România—Iugoslavia, în ajunul confruntării de la Ploiești. Dacă adăugăm la aceasta părerea general acceptată că șahul iugoslav, atât masculin cât și feminin se află pe locul II pe plan mondial, devine clar că sarcina jucătoarelor noastre nu se prezenta de loc ușoară, iar unora li se părea chiar irealizabilă.

Și totuși, peste acest handicap psihologic s-a putut trece. Pregătirea sistematică începută la vreme și în cadrul căreia s-a urmărit în primul rînd evitarea greșelilor făcute în trecut, a dus treptat la crearea convingerii collective că un rezultat bun este posibil. La Ploiești, echipa feminină a României s-a prezentat animată de mult simț de răspundere și componentele ei și-au dat silința de a juca la nivelul lor cel mai bun.

I II

1. Alexandra Nicolau	1—0	0—1	Katia Jovanovici
2. Elisabeta Polihroniade	1—0	½—½	Liubița Jocici
3. Margareta Perevoznic	0—1	½—½	Tereza Stadler
4. Eleonora Jianu	0—1	0—1	Milka Ljiljak
5. Margareta Teodorescu	1—0	½—½	Tania Belamarici
6. Suzan Makai	1—0	1—0	Gordana Kureș
7. Rodica Reicher	1—0		Maria Nagy
		1—0	Rujița Jovanovici
8. Gertrude Baumstark	½—½	½—½	Lidia Timofeev
			Aloisia Pongrac
	<u>5½</u>	<u>2½</u>	<u>4—4</u>

Rezultatul meciului — o victorie la o diferență de trei puncte — constituie o meritată răsplată a strădaniilor depuse și deschide noi perspective de viitor.

Fără a insista în această scurtă relatare asupra aspectelor tehnice ale întîlnirii — ele vor constitui tema unui articol deosebit, care împreună cu cele mai bune partide ale meciului va apărea în numărul nostru viitor — considerăm totuși necesar să subliniem că partidele meciului, cu greșelile și calitățile lor, marchează un progres incontestabil al șahului nostru feminin. Acest progres, care s-a vădit de altfel și în remarcabilele rezultate individuale ale jucătoarelor noastre, în frunte cu campioana republicană Alexandra Nicolau, în diferite competiții internaționale, ridică o serie de probleme de perspectivă care trebuie luate foarte serios în considerație. Fără a o suprăestima, victoria obținută la Ploiești arată că șahul nostru feminin dispune de resurse, că putem deci spera la mai mult. Dar pentru a realiza acest mai mult, pentru a urca și mai sus în ierarhia mondială a șahului feminin, atât pe plan individual, cât și în întîlnirile pe echipe, este absolut necesar să continuăm să înaintăm cu energie pe calea pe care am pornit. Trebuie să analizăm în mod critic lipsurile (încă foarte numeroase) pe care le avem și — mai ales — să muncim foarte mult.

Și să nu uităm: meciurile noastre cu șahistele iugoslave au devenit tradiționale. A 6-a întîlnire va constitui un examen greu pe care nu-l vom putea înfrunta cu succes decât pregăndu-ne cu cea mai mare seriozitate.

„Per aspera ad astra“, — aceasta trebuie să fie deviza talentelor noastre jucătoare, cărora le dorim să aducă și în viitor colorilor noastre succese tot atât de remarcabile.

Un strălucit succes al șahului românesc

Alexandra Nicolau s-a clasat pe primul loc în marele turneu internațional feminin de la Belgrad

Iubitorii de șah din țara noastră asistă la un deosebit de promițător început de sezon 1966. Succese remarcabile sunt trecute în proaspătu palmares al fruntașilor șahului nostru și protagonista este, fără îndoială, campioana țării, maestra internațională Alexandra Nicolau. La mai puțin de două luni de la frumoasa victorie obținută la Beverwijk, iată pe prima noastră șahistă cucerind lauri și mai strălucitori, de data aceasta într-o întrecere ce echivalează cu un mic campionat mondial, turneul internațional de la Belgrad.

Intr-adevăr, în capitala Iugoslaviei, la început de martie, și-au dat întâlnire cîteva din principalele vedete ale luptei pentru titlul suprem feminin, în frunte cu însăși deținătoarea acestuia, Nona Gaprindașvili. Dacă un amator de pronosticuri ar fi riscat, înaintea turneului, să indice altă cîștigătoare decât campioana mondială, el ar fi optat, probabil, pentru una din redutabilele sahiste iugoslave, care se prezentau în întrecere cu o întreagă „echipă“. Iată însă că autoarea acestei performanțe fără precedent — ne referim la adevaratul „mit de invincibilitate“ care încurga pe Gaprindașvili — n-a fost alta decât campioana României.

Repetăm, performanța este remarcabilă, probabil cea mai de preț în tabelul de succese al maestrelor internaționale Alexandra Nicolau. Ea a ocupat locul întâi în întrecere, la egalitate de puncte cu Nona Gaprindashvili, beneficiind însă de un Sonneborn superior (48,50 față de 47,00) precum și de o victorie directă (și cît de strălucită!) asupra campioanei lumii. Este importantă această partidă câștigată în fața marii săhiste sovietice și pentru faptul că acum Alexandra Nicolau pare să fi depășit un veritabil „complex de inferioritate” pe care-l avea în fața Nonei Gaprindashvili. O singură jumătate de punct reușise campioana noastră să-i smulgă pînă acum gruzinei, în întlniri

rile directe, pe lîngă o serie de partide pierdute. De această dată, la Belgrad, Alexandra Nicolau a jucat decisă arătându-si întreaga sa gamă de posi-

a întregului turneu (Vezi partida la pag. 55).

O privire pe tabelul de rezultate este edificatoare. Nicolau și Gaprindașvili au mers simetric — în ce privește numărul de victorii, remize și partide pierdute — decisiv fiind întărirea lor directă. Să menționăm și că acele două infringeri ale cîștigătoarei întrecerii s-au produs în fața celor mai reputate reprezentante ale săhului feminin iugoslav, Milunka Lazarevici și Vera Nedelkovici, „tribut” firesc al unei aprige lupte de turneu.

Notabilă, de asemenea, este prezența compactă în „plutonul” fruntaș a reprezentantelor țării gazdă, printre care Jocici-Jiskovici s-a remarcat în mod deosebit. Totuși, remiza obținută de aceasta în fața Alexandrei Nicolau, în ultima rundă, s-a produs în acel moment în care jucătoarea noastră avea nevoie de această singură jumătate de punct pentru a-și asigura primul loc în clasament.

Katia Iovanovici pare să fi jucat puțin sub forță sa obișnuia, iar dintre numele noi, de reținut este acela al Katiei Belamarici, o tîrnă care practică un joc solid, ager.

Din presa iugoslavă

In rubricile de sport ale ziarelor jugoslave au apărut largi comentarii consacrate turneului internațional feminin de șah încheiat la 24 martie, la Belgrad. Sub titlul „Performanța română” Alexandra Nicolau, ziarul „BORBA” scrie: „Împărțind primul loc cu campioana mondială Nona Gaprindașvili, pe care a și invins-o în întâlnirea directă, Alexandra Nicolau a demonstrat că în România se desfășoară o activitate susținută pentru răspândirea jocului de șah”. Prezentând portretul campioanei române, același ziar precizează că a învățat șahul la tatăl său, „un biolog cu renume mondial”.

Ziarul „POLITIKA” a publicat un articol în care arată că Alexandra Nicolau a obținut la Belgrad cel

mai mare succes din cariera sa săhistă. „Turneul de la Belgrad — subliniază ziarul — a fost cel mai mare concurs feminin în afara meciurilor pentru campionatul lumii. Cu acest prilej, Alexandra Nicolau a demonstrat că are aceeași clasă ca și campioana mondială Nona Gaprindashvili”.

Ziarul de specialitate "SPORT" Beograd a publicat, pe lîngă obisnuita cronică de închidere a turneului, un larg interviu cu Alexandra Nicolau, pe care o prezintă ca o demandă cîştigătoare a marelui turneu. Totodată, comentatorul sahist al agenției iugoslave de presă "TANJUG" apreciază că „...Nona Gaprindashvili a jucat la întreaga sa valoare și aceasta face ca succesul Alexandrei Nicolau să fie cu atît mai remarcabil”.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1 Nicolau	●	1	0	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	1	0	1	1	1	9
2 Gaprinadzvili	0	●	0	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	$\frac{1}{2}$	9
3 Lazarevici	1	1	●	0	0	0	1	1	1	0	1	1	8
4 Jocici	$\frac{1}{2}$	0	1	●	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	8
5 Jovanovici K.	0	0	1	$\frac{1}{2}$	●	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	0	$\frac{1}{2}$	7
6 Stadler	0	$\frac{1}{2}$	1	0	0	●	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	1	1	$\frac{1}{2}$
7 Eretova	●	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	1	0	1	$\frac{1}{2}$	1	6
8 Belamarici	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	●	0	●	1	$\frac{1}{2}$	1	6
9 Nedelkovici	1	0	0	$\frac{1}{2}$	0	1	1	0	●	0	1	0	$\frac{1}{2}$
10 Ljiljak	0	0	1	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	1	●	0	1	5
11 Vreken	0	0	0	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	0	0	1	●	0	4
12 Bilek	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	0	0	1	0	1	●	$\frac{1}{2}$
13 Jovanovici R.	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$

Dintre celelalte invitate de pește hotare, numai Kveta Eretova a reușit să țină piept eșalonului iugoslav. Surprinzător de jos se clasează învingătoarea de anul trecut, din prima ediție a acestui turneu, maghiara Edith Bilek. Ea nu și-a putut reveni decât spre sfîrșitul turneului, cind a reușit și remiza cu Gaprindașvili.

La întoarcerea de la Belgrad, am stat de vorbă cu maestra internațională Alexandra Nicolau. În cele împărășite nouă de cîstigătoarea turneului, bucuria firească a victoriei era împlinîtă cu conștiința lucidă a importanței pe care

o are acest rezultat pentru șahul nostru feminin. „Sînt fericită că am reușit să aduc patriei noastre acest succes sportiv — ne-a spus Alexandra Nicolau — și personal încerc o mare satisfacție de a fi întrecut-o pe Nona Gaprindașvili. Dar — țin să menționez în mod special — și după acest turneu, eu și cu Nona am rămas cele mai bune prietene... Pentru viitor, cred că trebuie să ne pregătim foarte atent pentru întrecerile internaționale care figurează în programul șahistelor noastre. Pentru a păstra neștirbit prestigiul cîștigat, să nu precupoim nici un efort în desăvîrșirea măiestriei!“ In continuare,

Alexandra Nicolau ne-a mărturisit că a fost deosebit de impresionată de ambianța prietenească, sinceră, cu care a fost înconjurată în tot timpul șederii sale în capitala Iugoslaviei.

Am completat aceste cîteva comentarii asupra marei întreceri de la Belgrad cu extrase din presa iugoslavă, care a acordat o deosebită importanță desfășurării turneului. Pasajele citate sunt convingătoare pentru a ne da seama de răsunetul pe care l-a avut succesul campioanei României, obținut în întrecerea cu elita șahului mondial feminin.

Radu Voia

Turneul maeștrilor

Inițiat cu scopul de a verifica încă o dată forma sportivă a cîtorva dintre sahiștii noștri fruntași, turneul maeștrilor din acest an nu s-a ridicat la o valoare deosebită și nici nu a reușit să aducă vreo clarificare importantă. Cu excepția primelor două locuri, clasamentul ultimei finale a campionatului republican s-a păstrat aproape intact. Chiar și compoziția plutoanelor ce ar putea fi alcătuite pe baza aceluiși număr de puncte.

Desigur, absența maeștrilor Gheorghiu, Ciocîltea și Ghîțescu a lipsit turneul de un plus de combativitate, caracteristic acestor trei jucători. De asemenea, ar fi nedrept să spunem că pe parcursul întrecerii nu s-au făcut încercări evidente de a anima jocul, de căutări — însotite de riscurile inerente — pentru a găsi căi noi de joc în variantele cunoscute, preferate de maeștrii noștri. Totuși, privit în ansamblu, concursul s-a încheiat cu un prea mare număr de remize și aceasta ilustrează nu atît lipsa de combativitate, cît mai ales teama de a risca, insuficiența încrederei în concluziile studiilor proprii, caracteristice maeștrilor autentici ai jocului de șah. Astfel se explică acceptarea cu destulă ușurință a rezultatelor de egalitate în multe partide ajunse în poziții complicate, cu șanse pentru ambele părți, denumite curent „pe muchie de cuțit“.

Inainte de a' viza primele locuri ale clasamentului, maeștrii noștri sunt obsedati parca de realizarea acelei jumătăți din punctajul posibil, care îi pune la adăpost de critici prea severe. Si astfel am văzut un turneu în care 80% din participanți au reușit această „performanță“. Fără comportarea slabă a ultimilor trei clasati, departe de valoarea restului participanților, ar fi putut fi posibilă o încheiere cu total originală, în care punctele s-ar fi „împărțit“ aproximativ

tiv frătește. O apreciere care aproape se impune dacă ținem seama că primii 12 clasati se înșiruie de-a lungul a numai 2 puncte.

Surprinzătoare, dar nu mai puțin meritată, este victoria candidatului de maestru Emil Ungureanu la această ediție a turneului maeștrilor. Chiar din primele runde s-a vădit forma sportivă deosebită a învingătorului, siguranța în joc și mai ales voința fermă de a obține un rezultat remarcabil. Instalat repede în fruntea clasamentului, s-a menținut necontentit pe acest loc, risipind rundă după rundă speranțele următorilor săi. Este un succes frumos, promițător, pe care îl dorim confirmat și în viitoarele confruntări de valoare republicană.

Pe lîngă primul loc în clasament, Emil Ungureanu a obținut cu această ocazie și prima sa notă de maestru, ceea ce de bună seamă constituie un nou stimulent pentru a-și continua pregătirea cu aceeași seriozitate pe care a arătat-o și de-a lungul acestui turneu.

La egalitate de puncte, pe locurile 2–3, s-au situat maeștrii S. Neamțu

și M. Pavlov. Fără să se fi detasat prea mult de ocupanții locurilor 4–12, ei au arătat totuși mai multă vigoare și calm în momentele dificile ale turneului. In rest, semnalăm comportarea inegală a maestrului Tr. Stanciu, care suferind încă acut de boala „crizei de timp“ a pierdut prilejul de a ocupa un loc fruntaș în clasamentul final, poate chiar alături de învingător. Mai îngrijorătoare este însă forma sportivă insuficientă a maestrului B. Soos: departe de valoarea sa obișnuită, a jucat fără convingere, a realizat cel mai slab rezultat la ultimii trei clasati și s-a situat pe un loc modest, într-un concurs în care se număra printre favoriți.

Trebuie amintit și jocul solid, ponderat al maeștrilor Nacu și Partoș, care și-au menținut astfel locurile fruntașe în ierarhia celor mai buni sahiști ai noștri. Cît despre Gh. Mititelu, recordmanul remizelor la acest turneu, trebuie să spunem că soliditatea pregătirii sale teoretice apare în evident contrast cu încrederea în forțele sale, cu voința fermă de a realiza mai mult. Se pare că tocmai la acest jucător se manifestă mai pregnant faptul pe care l-am semnalat mai înainte, adică dorința de a-și asigura procentajul de 50% din punctele posibile, ridicată la rangul de obiectiv hotărîtor. In orice caz, la acest concurs are meritul de a fi rămas neînvins, alături de M. Pavlov, deși a fost ajutat și de oarecare sănăsă (în partida cu Tr. Stanciu, pe care a cîștigat-o la ceas, într-o poziție în care adversarul său avea avantaj material decisiv).

Cu toate rezultatele sale insuficiente de clare, turneul maeștrilor a constituit totuși o verificare utilă, cu atît mai necesară, cu cît timpul ce a mai rămas pentru definitivarea lotului de jucători ce vor reprezenta șahul românesc la viitoarea Olimpiadă este foarte scurt.

T. R.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1 E. Ungureanu .	●	1	½	0	½	½	0	1	½	1	½	½	1	1	1	9
2 S. Neamțu .	0	●	½	½	½	½	½	½	½	1	½	½	1	1	1	8½
3 M. Pavlov .	½	½	●	½	½	½	½	½	½	½	½	½	1	1	1	8½
4 M. Nacu .	1	½	½	0	●	½	½	½	½	1	½	0	0	½	1	8
5 C. Partoș .	½	½	½	0	●	½	½	½	½	½	½	½	½	1	1	7
6 Gh. Mititelu .	½	½	½	½	½	½	½	½	½	½	½	½	½	½	½	7½
7 C. Botez .	1	½	½	½	½	½	½	●	½	0	½	½	1	½	½	7½
8 E. Nacht .	0	½	½	½	½	½	½	½	●	½	0	½	1	1	½	7½
9 E. Reicher .	½	½	½	½	0	½	½	½	½	●	½	½	1	1	1	7½
10 Tr. Stanciu .	0	½	½	½	½	0	1	½	½	½	●	½	½	1	1	7½
11 B. Soos .	½	½	0	½	½	½	½	½	½	½	½	½	½	1	0	7½
12 A. Günsberger .	½	0	½	1	½	½	½	0	½	½	½	●	½	1	½	7
13 V. Vaisman .	0	½	0	1	½	½	½	0	0	0	0	½	0	1	0	4
14 A. Buza .	0	0	0	½	0	½	½	½	0	0	0	½	1	½	1	4½
15 C. Drozd .	0	0	0	0	0	½	½	½	0	0	1	½	0	0	●	3

NOTE TEORETICHE

V. CIOCILTEA
TR. STANCIU

Sistemul Najdorf din Apărarea siciliană (II)

b2) 11...Ce6 12.C:e6 (Sau 12.Cb3 Ng7, după care în mod practic, albul este obligat să joace 13.f5, cindin importantul cimp e5 și urmărind astfel apărarea negrului, de exemplu : 13.f5 0-0 14.0-0 Ce6 15.Cd4 b5 16.Rh1 Nd7 15.Nh5 Tac8 18.Tb3 Dc5 ? – 18...Da5 – 19.Cee2! Ce4 20.Dcl e5 21.Tg3! cu avantaj Parma–Fischer, Bled (1961) 12...b6 13.0-0.

In această poziție poate urma fie 13...Ng7 14.Rh1 0-0 15.Th3 Da5 (15...Dc5? 16.Ca4!) 16.D,d6 Ta7 17.Ta3 Td8 18.T,i5 T:d6 19.Ca4! cu avantaj Matanovici-Tringov turneu zonal Kecskemét, 1964, fie 13...Da5 15.Rh1 Ne7 15.f5 (sau 15.Tf3 Ta7 16.i5 Tb7 17.Tel ! au avantaj) 15...e,f5 16.e,f5 16.c,f5 N:f5 17.N,a6 (sau 17.Nf3 ?! 0-0 18.N,c6 Tac8 19Nb7? T:e3 20.T,f5 Tb3 și albul a cedat. Marici-Gligorici, Belgrad 1962) 17...D:a6 18.T,f5 d5 19.Tel Db7 20.Dh6 și acum dacă 20...0-0-0, atunci după 21.Dh3! 22.Ba4! Matanovici este de părere că poziția albului este ca și cîștgătă, fie 13...d5 14.Rh1 Da5 15.f5 Nb4 16.Th3 d,e,f5 17.Dd4 N:c3 18.T,c3 e5? (Corect era 18...De5!) 19.De3 Nd7 20.Tc5 Dd8 21.D,e4 0-0 22.T,e5 Ne6? 23.f5! f5 1:5 24.e,f7+ și negrul a cedat. Minici-Korcoini meci URSS-Jugoslavia 1963.

b3) 11...h5?! (O încercare de a egala, dar care nu-și atinge scopul) 12.0–0 Cd7 13.Rh1 Dc5 14.Th3 Ne7 15.Th3 h4 16.f5 Cb6 17.Cd1, cu avantaj clar. Simaghin—Stein, al 28-lea campionat al U.R.S.S.

In continuare, ne vom ocupa, de unul din sistemele cele mai agresive, de care dispune albul. Apărarea negrului trebuie să fie în acest caz foarte exactă, pentru a anihila inițiativa albului.

După mutările 1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Ce3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 D:b2 9.Tb1 Da3, albul continuă cu 10.e5!?, după care poate urma :

I) 10...h6 11.Nf6 (sau 11.Nh4? d:e5 12.f:e5 Cf:d7 13.Nc4 Ne7!, ajungindu-se intr-una din variantele principale ce le vom analiza mai departe, in care mutarea intermediara h6 are un mare rol pentru apărarea negrului) 11...g:f6 și acum :

a) 12.Ce4 f:e5 13.Tb3 Da4 14.f:e5 d:e5 15.Cf6+ Re7 16.Cf5+ (vezi diagramă 1) 16...R:f6 17.Dd8+ R:f5 18.Nd3+ e4 19.0-0+ Re5! (La 19...Rg6? urmează 20.Df6+ și Rg8 21.Tf4! Ng7 22.T:f6 N:f6 23.Tg4+ cu cîștig) 20.Df6+ Rd6 21.hd8 Cd7, cu poziție complicată: după 22.T:f7! albul păstrează inițiativa și posibilitatea egalității prin sah etern, cum demonstrează varianta propusă de un grup de sahiști olandezi, de ex.: 22...e:d5 23.T:d3+ Rc6 24.T:f8 Cf8 25.D:f8 Rb6 26.Df2+ Re7 27.Dp3+ etc.

slavia, Vrnjacka Banja 1965) 14...0-0 (Slab este aici 14...C:e5? din cauza 15.T:b4! D:b4 16.C:e6 Db6+ 17.Ne3 C:c4 18.C:g7+! Rf8 19.T:f7+! R:f7 20.Dd5+ și negru are dificultăți, la cea mai bună apărare, — analiză Dr. Roessel), 15.C:e6 f:e6 16.N:e6+ Rh8 17.T:f8+ N:f8 18.Df4 Cf6! 19.Df7 De5+ (Dupa 18...D:e5 19.D:f5 C:e5 20.N:c8 rezultă un final, aproximativ egal — Euwe — sau 18...Dc5+?! 19.Rf1 ~ Gukla — Dibinski, 1965) 20.Rh1 Cf6! (vezi diagrama 2) 21.N:c8 C:e5 22.Def C:er4! și albul a cedat (Tringov — Fischer, Hawaya 1965).

b) 12...Ne7 13.N:e6 0-0 (sau 13...f:e6 14.C:e6 Ng5 15.Cc7+ Rd8 16.D:g5+ R:c7 17.Cd5+ R:g6 18.Ce7+ cu egalitate. Dacă 15.Dd3? atunci poate urma 15...Tf8! 16.Cc7+ R:f7! 17.0-0+ Rg8 18.Dd5+ Rh8 19.T:f8+ Cf8 cu avantaj pentru negru; analiză Ermakov — Sapoisnikov) 14.0-0 (sau 14.Cd5? Ng5 15.D:g5 h6 16.Dd2 f:e6 17.Tb3! D:a2 18.Ce7+ Rf7 19.Db4! a5 20.Dd6 Ta6 ~ W. Schmidt — Lombardy, camp. mondial studențesc pe echipe, Budva 1963) 14... Ng5 (sau 14...f:e6? 15.C:e6 Ce6 16.Cd5! Nc5+ 17.Rh1 Cc:e5 18. C:f8 N:f8 19.Ce7 și după 19...Tb8 20.Dd5+ Rh8 21.Cef4 Cg6 22.Dd4! albul a cîștigat de repele, Dückstein — Euwe, turneu Claire Benedict, Chaumont 1956) 15.D:g5 h6 (la 15...D:c3? urmează 16.T:f7+) și acum survin posibilități:

b1) 16.Dh4? D:e3 17.T:f7 T:f7 18.Dd8+ Cf8 ± (Bilek — Fischer interzonal Stockholm 1962).

b2) 16.Dd2 f:e6 17.C:e6 T:f1+ 18.T:f1 De7 19.Cf4 Cf8 20.Cfd5 Dc5+ 21.Rh1 Ce6 22.Ce4 Da3 23.Cdf6+ Rh8 24.Cd6 ± (Stašenko — Dobrotvorski, 1965).

b3) 16.Dh5! f:e6 17.C:e6 si acum :

17...De7 18.C:f8 C:f8 19.Cd5! Dc5+ 20.Rh1 D:d5 21.Tbd1!

3) 17... Cf6 18. e:f6 N:e6 19. f:g7 T:f1+ 20. T:f1 D:c3 21. D:h6 ±

4) 17...T:f1+ 18.T:f1 D e7 19.Df5 Cb6 20.Df8+ D:f8 21.T:f8+ Rh7 22.Ce7 Ta7 23.c6 Ce6 24.Ce4 ± (analiză Ermakov și Sapoșnikov)

kov)

c) 12...C:e5 13.C:e6 Da5 și acum :

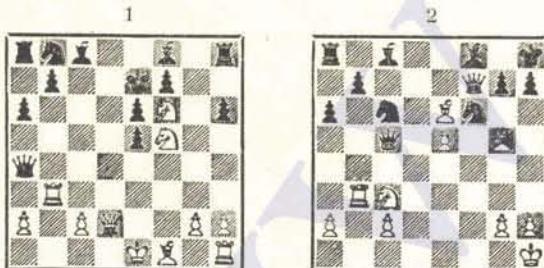
c2) 14.Nd8 Cf3+! 15.g:f3 Dc5+ 16.Ce4 (sau 16.Rd1? f6 17.Cd5 R:d8! 18.Cb6+ Dd6 19.C:a8 b5 urmat de Nb7~ — Euwe —) 16...

f:6 17.Nh4 (17.Na5!) 17...Cc6 18.0-0 b5?! 19.Nd3 Ne7 20.N:e7 R:e7
 21.a4 b4 22.T:b4 C:b4 23.D:b4+ Rf7 24.Cd6+ Rf6 25.Ce4+ Rf7 =
 (Bednarski-Tringov, zonal, Kecskemet 1964).

c3) 14.Tb6? D:b6 15.Dd5 Cf3+! 16.g:f3 D:e6+ 17.Rd1 Dc6 cu avantaj pentru negru (Bahcevanski—Kadrev, camp. Bulgariei 1963).

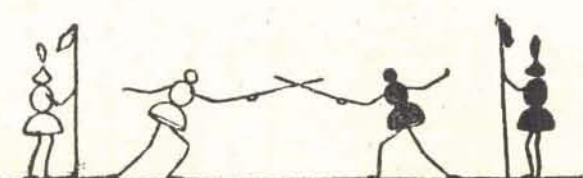
d) 12...Das 13.N:e6 Nb4 (La 13.f:6 urmează 14.C:e6 D:e5+ 15. De3 D:e5 16.N:e3) 14.N:f7+ R:f7 15.M-0+ + Re8 (Dupa 15...Rg8 decide 16.T:b4! și 17.Cd5!) 16.T:b4! Tf8 (sau 16...D:b4 17.Ce4!) 17.T:f8+ și negrul a cedat. (Schol—Wondl, 1964).

Concluzii : Datorită complexității sistemelor de joc care stau la dispoziția ambelor părți, această variantă este jucăabilă, avind în vedere și diferitele întâriri ce pot fi aduse în numeroase scheme de joc. În mod deosebit o propunem jucătorilor de inițiativă, dormici de situații pe „muchiie de cutit” și pasionaților de analize dificile. Concludem în această privință săn cele două inovații aduse în ultimul timp. Marele maestru Fischer în partida cu Tringov, Havana 1965 în sistemul II a răsturnat o întreagă variantă propusă nu de mult de Dr. Euwe. Tinăruș candidat maestru Wolf a răsturnat de asemenea în sistemul II o cunoscută schemă de joc (model partida Bilek-Fischer, Stockholm 1962) reducind în discuția

b) 12.Tb3 Da5 13.e:d6 N:d6 14.Cdb5 Ne7 15.Cd6+ N:d6 16.D:d6 Cd7 17.Ne2 Ce5 18.Nb5+ a:b5 19.D:c5 Nd7 20.0-0 Da7 21.D:a7 f:a7 22.C:b5 = (Terentiev—Samkovich 1964).

II) 10...d5 11.f5 Cf7 12.Nc4 și acum :
 a) 12...Nb4! 13.Th3 Da5 14.0-0 (La 14.N:e6 urmăză 14...0-0!
 15.N:f7+ Tf7 16.eb Tf8 + Kurajica—Tukmakov, meci URSS—Iugos.

Inconsecvență, prin părăsirea planului strategic de apărare pasivă „a la Steinitz”, mutarea nu face decit să deschidă coloana „g”, ceea ce nu poate fi favorabil decit albului.

22.g4:h5
23.Cd2—e4

Pentru a inchide diagonala nebunului c1, dar aceasta permite mobilizarea rapidă a turnurilor albe.

24.Nc1:f4 e5:f4
 25.Rg1—h1 Rg8—h8
 26.Te1—g1 Tf8—f7
 27.Tg1—g6 Ne7—d6?

O pierdere de timp, dar nici altfel nu se prea vede ce ar fi putut face negrul impotriva uraganului care-l amenintă.

28.Ta1—g1
29.h5—h6
30.Df3—g4
31.f2—f3!

După ce a obținut maximum de presiune asupra punctului g_7 și s-ar părea

Campionatul U. R. S. S.

Ultimul campionat de sah al U.R.S.S., disputat la Tallin, a prilejuit un deosebit succes marelui maestrului L. Stein, care și-a recîștigat titlul de campion unional pe care l-a cucerit prima oară în anul 1963.

Jocul lui Stein se caracterizează printr-un deosebit dinamism, pe care cauță să-l imprime de-a lungul întregii desfășurări a partidelor sale. Repertoriul nouului campion unional cuprinde deschideri expresive; impresionează în mod deosebit la marele maestru Stein repeziciunea cu care se descurcă în complicațiile tactice, necunoscând „supliciul” crizelor de timp. El joacă foarte tare în ultima parte a celor cinci ore joc, în care își depășește, în general, adversarii, după cum se va vedea și din partidele pe care le publicăm mai jos.

Aceste partide sunt, de asemenea, caracteristice stilului de luptă transant, fără compromisuri, al lui Stein, pe care îl practică atât cu piesele albe, cât și cu cele negre.

110. APARAREA BENONI

Polugaevski Stein

Pentru a înțelege mai bine desfășurarea acestei partide de mare luptă sahistă și psihologică, trebuie arătat caracterul ei decisiv, datorat poziției în clasament a celor doi parteneri. Înaintea desfășurării partidei, Polugaevski conducea cu 8 puncte din 10 partide, urmat de Stein cu $6\frac{1}{2}$ și un pluton de cinci jucători cu cite 6 puncte fiecare.

Probabil că mulți maeștri, aflindu-se în situația lui Stein, ar fi preferat o tactică prudentă, căutând în primul rînd să evite o eventuală înfrângere ce l-ar fi dus la „înghițirea“ de către numerosul pluton și ar fi mărit avantajul liderului față de următorul clasat. Ma-rele maestru Stein a preferat însă o

că trebuie să urmeze o explozie combinatorică, Fischer face o mutare de un calm olimpijan, o mutare de consolidare care nu amenință nimic. și totuși această mutare simplă scoate în evidență că de lipsă de speranță este poziția negru-lui. Într-adevăr, piesele sale ocupă poziții cum nu se poate mai pasive, fiind legate de apărarea a diferite puncte și el nu are la dispoziție mutări bune.

31. . . . Ni8—c5
 32. Ce4:c5 De5:c5
 33. Tg6:g7 Tf7:g7
 34. h6:g7+ Rh8—g8

Uneori un pion ca cel din g7 constituie cea mai bună apărare pentru regele atacat. Nu în cazul de față însă...

35.Dg4—g6!
36.Nc2—e4

Permite lui Fischer să încheie partidă
cu o mutare strălucită. Este însă evi-
dent că alte mutări n-ar fi făcut decit
în prelungeașcă agonie.

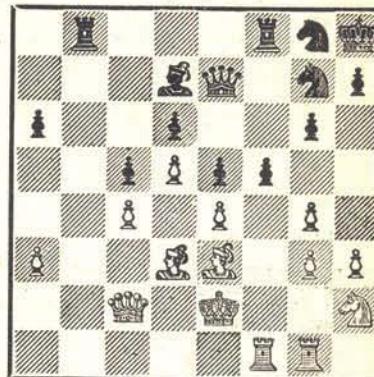
37.Dg6—e8+! Negrul cedează

luptă ascuțită, foarte complicată, reușind pînă la urmă, să-si depășească puternicul său adversar în finalul partidei.

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e5. (Cu această mutare, negrul adoptă de la început structura de pioni „Benoni clasic”, structură ce apare și în diverse varianțe ale Indienei regelui. Această structură stabilizată a pionilor centrali duce la un joc foarte complicat și interesant pe ambele flancuri). **4.Cc3 d6 5.e4 Ne7** (Se poate și 5...g6, de exemplu : 6.h3 Ng7 7.Cge2 Ca6 8.Ng5 Ce7 9.Dd2 a6 10.a4, ca în vestita partidă Fischer—Najdorf 1955, cîștigată într-un stil strălucit de către alb) **6.Nd3** (Altă linie de joc se bazează pe aducerea Cg1 la d3, în vederea atacării formației de pioni centrali ai negrului cu b4 și f4: 6.Cf3 a6 7.Ne2 Cbd7 8.0—0 0—0 9.Cel Ce8 10.Cd3 Cc7 11.a4 Gligorici—Petrosian, Zagreb 1954) **6...0—0** (Intr-o partidă Bisguier—Panno, 1955, a urmat 6...a6 7.Cge2 Cbd7 8.Cg3? g6! 9.0—0? h5! 10.Cge2 h4! 11.Nd2 Ch5 12.Dcl g5 și negrul a obținut atac foarte puternic

pe flancul regelui. Această partidă demonstrează una din rafinările idei ale negrului (în această variantă) 7.Cf3 Cf6 8.h3 (Mai slab s-a jucat într-o partidă Horst—Ciocilteau, Tel-Aviv 1964: 8.0—a6 9.a3 g6 10.b4 b6 11.Cel f5 12.f4 e:f4 13.N:f4 Nf6 cu joc bun pentru negru, vezi Revista de Șah nr. 1/1965) 8...Cd7 9.a3! (Planul de joc al albului s-a conturat: atacul structurii Benoni pe flancul damei cu b2—b4 și împiedicare sau întirzirea contrajocului negru pe flancul regelui, bazat pe înaintarea f7—f5. Urmează o serie de manevre în care cele două părți caută să-și realizeze ideile strategice) 9...g6 10.Nh6 Cg7 11.g4 Cf6 12.Ce2 Rh8 13.Cg3 Cg8 14.Ne3 a6 (Negrul combină jocul pe ambele flancuri, considerind probabil că deschiderea imediată a jocului pe flancul regelui cu 14...f5 ar fi dus la avantajul albului dină 15.g:f5

g:f5 16.e:f5 e:f5 17.C:f5 N:f5 18.N:f5
 T:f5 19.Tg1) 15.Dc2 (Este evident că
 aici albul nu s-a putut decide ușor,
 deoarece trebuia apreciat dacă în locul
 acestei mutări, care împiedică momen-
 tan înaintarea f7-f5, nu era mai avan-
 tajoasă deschiderea jocului pe flancul
 damei, cu mutarea consecventă 15.b4,
 după care negrul ar fi fost practic for-
 țat să se decidă la 15...c:b4 16.a:b4 f5
 cu joc foarte complicat. Polugaevski a
 considerat că împiedicînd deschiderea
 jocului pe flancul regelui va putea să-și
 valorifice avantajul de spațiu în centru
 și pe flancul damei. Următorul răspuns
 al negrului și desfășurarea partidei
 arată însă că poziția negrului are su-
 ficiente resurse) 15...b5! 16.b3 Nd7 17.
 Re2 Tb8 18.Thg1 De8 19.Tab1 Nd8 20.
 Cd2 Nh4! (Negrul profită de posibili-
 tatea de a schimba Cg3, în vederea
 deschiderii jocului în preajma regelui
 alb, cu străpungerea tematică f7-f5)
 21.Tbf1 De7 22.Cf3 N:g3 23.f:g3 b:c4?!!
 (Greu de explicat această decizie de a
 deschide o coloană pe flancul damei,
 înainte de a începe operațiile pe flancul
 regelui. Inclinăm să credem că aceasta
 se datorează în special unor conside-
 rente subiective, dictate de dorința de
 a complica jocul la maximum, prin
 deschiderea sa pe ambele flancuri,
 avînd în vedere și apropierea crizei de
 timp a adversarului) 24.b:c4 f5 25.Ch2!
 (Vezi diagrame)

O mutare excelentă, ce implică un sacrificiu de pion analizat profund, a cărui explicație o va arăta mutarea a 29-a după care albul obține avantaj) 25..De8 (Nu direct 25... Cf6 26.Ng5!) 26.Tfb1 Cf6 (După părere lui Stein, era mai bine întâi 26...T:b1) 27.T:b8 D:b8 28.Tb1 Dc8 29.Db2! (lată poanța mutării 25.Ch2; datorită acestui sacrificiu de pion albul cîștigă, în atacul pe flancul damei, un tempo extrem de prețios a cărui valoare ar fi avut ocazia să o demonstreze la mutarea a 33-a) 29...f:g4? (Avînd în vedere că după această mutare albul putea obține avantaj, venea în considerație continuarea 29...f:e4 30.Nc2 h5! și sănsele negrului pe flancul regelui nu sănt complet epuizate) 30.h4 Cgh5 31.Cf1 Cg8 (Nu dădea nimic 31...C:e4 32.N:e4 Nf5 33. Ne2!) 32.Db6 Tf6 33.Ng5 (Era mai indicată mutarea simplă 33.Db8, fără schimbul damelor, după care albul avea toate sănsele să-și valorifice pă-

trunderea pe flancul damei concepută cu mutarea 25.Ch2! : 33..D:b8 34.T:b8 Tf3 și apoi foarte tare 35.Ng5) 33..Df8! 34.N:f6+ D:f6 35.Re1 Df3 36.Ne2 Dc3+ 37.Rf2 Cgf6 38.Rg2? (O greșeală gravă, sub presiunea crizei de timp, după care negrul cîștigă forțat. Trebuia 38.Dd8+! Ne8 39.De7 Dd4+ 40.Ce3 C:e4+ 41.Rg2, după care complicațiile s-ar fi terminat, probabil, în favoarea albului) 38..Dc2! 39.Tb2 D:e4+ 40.Rg1 Dd4+ 41.Rg2 Nf5 42.Cd2 De3 43.Dd8+ Cg8 44.Nf1 D:g3+ 45.Rh1 Df2 și albul cedează.

O partidă dramatică, hotăritoare pentru titlul de campion al Uniunii Sovietice, decisă de criza de timp, dar și de singele reee și precizia cu care Stein a jucat în special ultima parte a partidei.

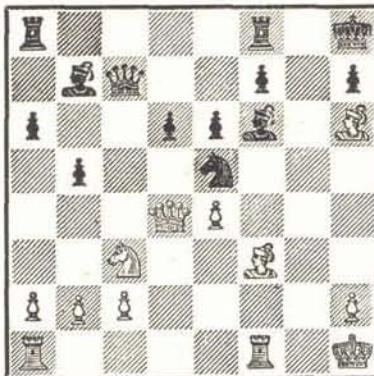
III. APARAREA SICILIANA

Hasin

Stein

1.e4 c5 (În ultimul campionat unional, Apărarea siciliană, considerată pe drept cuvînt cea mai agresivă deschidere a negrului contra mutării 1.e4, s-a întîlnit în nu mai puțin de 50 de partide din cele 190 jucate, ceea ce corespunde unei caracteristici esențiale a acestui campionat: tendința majoritatii participanților spre joc activ. De altfel, procentul de partide terminate nedecis (47%) este inferior cifrelor ce se întîlnesc, în general, în actualele turnee de maeștri și mari maeștri) 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne2 e6 (Deci varianta Scheveningen, reintărată cu mare frecvență în turneele din ultimii ani) 7.f4 Ne7 8.Nf3 (Impotriva liniei clasice de joc, 8.Ne3, urmat de 0-0, De1 și Dg3, pare foarte eficientă metoda introdusă de marele maeștrul Kortchnoi anul trecut, bazată pe atacul imediat al pionului e4, economisind mutările a6 și Dc7. Edificatoare este partida Fuchs-Kortchnoi, Erevan 1965: 1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.d4 c:d4 4.C:d4 e6 5.Cc3 d6 6.Ne3 Cf6 7.f4 Ne7 8.Ne2 0-0 9.0-0 Nd7 10.De1 c:d4 11.N:d4 Ng6 12.Nd3 Cd7 13.Td1 cu joc egal) 8..0-0 9.0-0 Dc7 10.Rh1 Cf6 11.g4 (Este adevărat că metodele poziționale de joc nu prea au succes împotriva variantei Scheveningen, totuși această mutare „agresivă” este prematură. Mai bine este 11.Ne3, urmat de De1 și Tad1) 11..C:d4 12.D:d4 Cd7 13.g5 b5 14.f5 (Și aici era mai bine 14.Ne3) 14..Nb7 15.Ne3 Ce5 16.f6 (Aminarea acestei mutări ar fi dus, datorită împotmolirii atacului alb după 16.Ng2 Tfe8 17.f6 Nf8, la un joc excelent pentru negru) 16..g:f6 17.g:f6 N:f6 18.Nh6 Rh8! (Vezi diagramă)

O mutare excelentă justificată atât pozitional cât și tactic. Nu mergea, evident, 18..Cd7? 19.Tg1+ Rh8 20.D:f6+! C:f6 21.Ng7+ urmat de mat. La deplasarea turnului din f8, albul ar fi obținut atac decisiv, de exemplu: 18..Tfe8 19.Nh5 De7 20.T:f6! D:f6 21.Tg1+ Rh8 22.Ng5! Dg7 23.Nh4 Dh6 24.De3! și albul cîștigă, deoarece nu merge 24..D:e3 din cauza 25.Nf6 mat! (va-

riantă arătată în buletinul turneului). După mutarea din partidă, negrul obține pentru calitate, un pion, perechea de nebuni și eliminarea celei mai periculoase piese de atac a albului, nebunul de cimpuri negre, ceea ce, în legătură cu slabiciunile din lagărul alb, îi asigură un joc excelent) 19.N:f8 T:f8 20.Tad1 Tfd8 21.Ng2 Ng7 22.Df2 Tg8 23.Dh4? (O mutare slabă, după care

negrul obține avantaj decisiv pe cătactică. Albul trebuia să renunțe la orice tendințe agresive și să treacă la apărare. Indicat era 23.Td2, pentru a răspunde la 23..b4 cu 24.Cd1, profitând de faptul că nu mergea 23..Ce4, din cauza 24.D:f7) 23..f5! 24.Tde1 (Nu 24.e:f5 N:g2+ 25.R:g2 Nf6+ și cîștigă dama albă, gresit adusă pe cîmpul h4) 24..Cc4 25.Tf2 (La 25.Cd1 ar fi urmat 25...Cd2, cu cîștigul pionului e4) 25..C:b2 26.Ce2 Cc4 (Evident, nu 26..D:e2 27.Cf4! și albul cîștigă!) 27.Cg3 Nd4 28.Tfe2 f:e4 29.C:e4 Dg7 30.Cg5? (Albul mai putea opune încă rezistență cu 30..Cg3) 30..Ne3! (Marele maeștru Stein își realizează cu mare precizie tactică avantajul, întrecîndu-și adversarul aflat în criză de timp. Mai slab era 30..Nf6 31.D:h7+ R:h7 32.C:h7 T:g2 33.T:g2 R:h7 34.T:e6 și albul mai are posibilitatea de a continua partida) 31.N:b7 N:g5 32.De4 d5 33.D:e6 D:b7 34.Teg1 d4+ 35.Tf1g2 Tf8 36.h4 Tf1+ 37.Rh2 Nf4+ și albul cedează.

Comentarii de C. Botez

Campioana mondială invinsă

Sunt partide care marchează momente decisive în viața maeștrilor săhului. Acumulări de lungă durată, transformări lente și ascunse ies pe neașteptate la suprafață, concretizîndu-se în realizarea deplină pe care uneori o reprezintă o partidă de săh.

Rejucînd aceste 21 de mutări ne-am amintit de prima partidă a meciului pentru campionatul lumii din 1927. Pînă atunci Alechin nu cîștigase niciodată la Capablanca. Dar în prima partidă a confruntării decisive, reușind să concentreze într-un imens efort tot ceea ce putea da, Alechin a rupt magia „învincibilității” marelui său adversar, cîștigînd nu atît o partidă, cît convingerea că poate învinge.

În bună măsură, victoria obținută la Belgrad asupra campioanei mondiale reprezintă o astfel de biruință pentru campioana noastră. „Tabu”-ul a fost înlăturat de c manieră convingătoare: Nona Gaprindașvili este o mare jucătoare, dar totuși poate fi învinsă. Alexandra Nicolau a demonstrat acest lucru în mod desăvîrșit, într-o partidă de anvergură, care-i deschide cele mai mari speranțe de viitor.

II. APARAREA SICILIANA

Alexandra Nicolau Nona Gaprindașvili Turneu internațional de la Belgrad Runda a 6-a, 14 martie 1966

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 a6 5.Cc3 Dc7 6.Ne2 Cf6 7.0-0 Cf6 8.Ne3 Nb4 (Alegerea variantei Paulsen a arătat de la bun început intențiile agresive ale campioanei mondiale. În ultimul timp, în locul ultimei mutări s-a jucat mai frecvent 8..b5) 9.C:c6 (Continuarea obișnuită

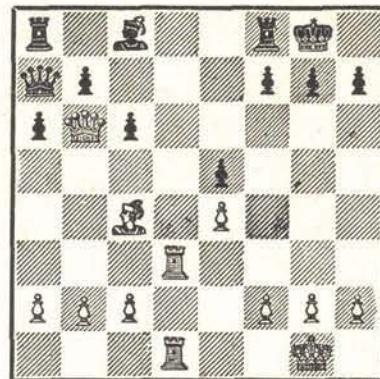
este aci 9.Ca4, dar analize iugoslave recente par să arate că după 9..Ce7 negrul obține un contrajoc destul de bun) 9..d:c6 (Reluarea cu pionul „d” este propusă de Dr. Euwe într-o analiză din „Schach-Archiv”. După

9..D:c6 albul poate sacrifica cu sanse un pion prin 10.e5 N:c3 11.b:c3 Cd5 12.Dd4 b5 13.c4 b:c4 14.Dg4 Rf8 15.Tabl, ca într-o partidă Heuer-Spasski, Spartachiada U.R.S.S., 1963. Reluarea cu pionul „b” este probabil mai bună, deși după 10.Dd4 c5 11. De4 Nb7 12.a3! N:c3 13.D:c3 C:e4 14.D:g7 0-0-0 15.f3! Euwe preferă poziția albului) 10.Ca4 Ne7 (Acum la 10..b5 urmează 11.Ne5! cu avantaj pentru alb, de exemplu: 11..N:c5 12.C:c5 0-0 13.Dd4 e5 14.Dc3 a5 15.Tfd1 b4 16.De3 Td8 17.Dg5, Suetin-Furman, Leningrad 1963, iar la 10..Nd6 urmează 11.Nb6) 11.Nb6 Db8! ? (De la această mutare pasivă se încep necazurile negrului. Trebuia incercat 11..Dd6, ceea ce ar fi cîștigat un tempo pentru apărare, deoarece albul nu poate evita schimbul dame-

lor prin 12.Dcl sau Del din cauza 12...Db4 sau chiar C:e4, iar după 12.Nd3 ar fi putut urma e6—e5. De considerat este de asemenea 12..De5, după care albul poate însă oferi un sacrificiu de pion cu sansă: 13.f4! D:e4 14.c4!) 12.Dd3! Cd7 (Blocarea flancului damei este foarte neplăcută pentru negru. Campioana mondială încearcă să rezolve problema dezvoltării nebunului c8, combinând-o cu atacarea punctului b6) 13.Tad1 0—0 14.De3 e5 (Prin aceasta se deschide o cale de ieșire pentru nebunul c8, dar în același timp se deschide pentru alb diagonala „italiană” c4—f7, care se va dovedi mai valoroasă) 15.Nc4 Nd6 16.Td3 Nc7 17.Tfd1 (În timp ce negrul își continuă consecvent planul de lichidare a presiunii pe b6, albul își mobilizează forțele grele pe coloana „d”. Îngrămădirea pieselor negre pe flancul damei lasă fără apărare poziția regelui, astfel că nu este de mirare că în aer plutesc combinații decisive) 17...N:b6 18.C:b6 C:b6 19.D:b6 Da7? (Vezi diagrama. Pe aceste schimburi și-a bazat negrul apărarea. Acum, la retragerea damei albe ar fi urmat b7—b5, dar albul a avut în vedere această poziție, prevăzind altceva...).

20.N:f7+! (O încheiere elegantă a partidei. Ea corespunde pe deplin principiului clasic enunțat încă de

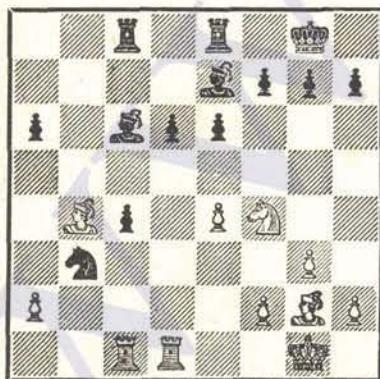
Steinitz, conform căruia acumularea de avantaje pozitionale trebuie să se concretizeze la un moment dat într-o explozie combinativă) 20...R:f7 (La 20...T:f7 albul nu trebuie să joace 21.Td8+ 22.Db3+ după care negrul se apără cu 22...Ne6, ci 22.T:f8+ R:f8 23.Td8+ R:f7 24.Dc7+ și acum fie 24...Rg6 25.Td6+ Rh5 26.D:g7 urmat de Th6 mat, fie 24...Nd7 25.D:d7+ Rg6 26.Df5+ Rh6 27.Td6+ g6 28.Dh3+ Rg7 29.Td7+ Rf8 30. De6 sau 29...Rf6 30.Dh4+ dacă 28...Rg5 atunci 29...Dg3+ Rh5 40.h4) 21.Tf3+ și negrul a cedat. La 21...Rg8 ar fi urmat foarte frumos 22.Td8!.

Comentarii de S. Samarian

De la alte turnee

113. APARAREA SICILIANĂ
Nei Langeweg
Beverwijk 1966

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cc6 5.g3 (Un sistem întâlnit mai rar în varianta Paulsen) 5...C:d4 6.D:d4 Ce7 7.Ng2 Cc6 8.Dd1 Ne7 9.0—0 0—0 10. Cc3 (Probabil era mai bine 10.c4) 10...d6 11.b3 a6 12.Nb2 Nd7 13.Ce2 b5 (Negrul a reușit să obțină o poziție satisfăcătoare, jocul fiind aproximativ egal) 14.Dd2 Dc7 15.Cf4 Tac8 16.Taci Da5 (Schimbul damelor simplifică într-adevăr jocul, dar albul capătă avantaj în această poziție) 17.D:a5 C:a5 18.Tfd1 Nc6 19.Na3 Tfe8 20.c4 (Albul putea, probabil, să bată și direct la d6)

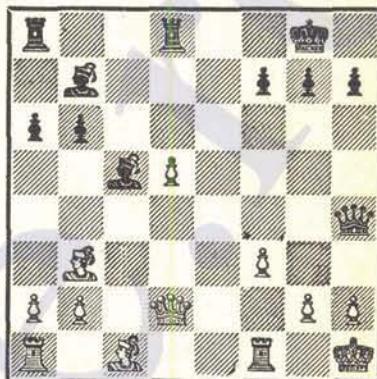
20...b:c4 21.Nb4 C:b3? (Mai naturală pare mutarea 21...Cb7, dar și astă albul are la dispoziție continuarea eficace 22.T:c4. Prin mutarea din text, negrul încearcă să joace la ciștință, ceea ce se pare că este exagerat. Vezi diagrama)

22.a:b3 c:b3 23.Tcb1 Tcb8 23.Na3 a5 25.e5! N:g2 26.C:g2 a4 27.Ce3 Tec8 28. e:d6 (Complet pierdut, negrul putea opri ceasul chiar aici) 28...Nd8 29.Td4 Ta8 30.Rf1 f6 31.Re2 Rf7 32.Rd3 și negrul a cedat.

114. APARAREA SICILIANĂ
Ivkov van den Berg
Beverwijk 1966

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 e6 5.Cb5 d6 6.c4 Cf6 7.Cfc3 Ne7 8.Ne2 0—0 9.0—0 a6 10.Ca3 b6 11.Cac2 (Pină aici s-a jucat ca în partida Dely—Matanovici, Belgrad 1965, în care în loc de 11.Cac2 a urmat 11.Ne3 și mai departe 11...Cd7 12.Tc1 Nb7 13.Dd2 Cc5 14.Tfd1 Db8 15.f3 Td8 16.Nf1, cu remiză) 11...Nb7 12.f3 d5?! (Un sacrificiu interesant, dar prea riscant; probabil era mai bine 12...Dc7 sau 12...Te8) 13. c:d5 e:d5 14.C:d5 C:d5 15.e:d5 Cb4 (Mutarea ispititoare 15...Ce5 nu mergea, din cauza 16.f4 și albul ciștință) 16.C:b4 N:b4 17.Nc4 (Albul a reușit să a pere pionul în plus) 17...Dh4 18.Nb3

Nc5+ 19.Rh1 Tfd8 20.Dd2 (O mutare paradoxală, care ar fi trebuit probabil să ducă partida la remiză. Vezi diagrama)

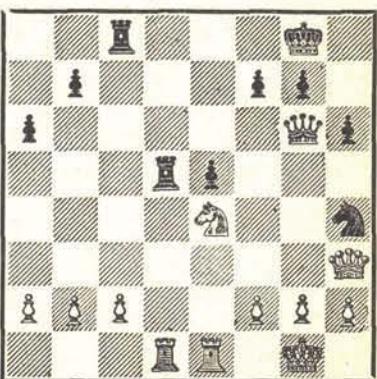
20...Td7 21.Dg5 D:g5 22.N:g5 h6 23. Nh4 Te8? (Negrul nu apreciază complet posibilitățile adversarului; după 23...N:d5 24.Tad1 Nc6! soarta partidei putea fi altă) 24.Tad1 Te2 25.Tfe1 T:b2 26.Ng3 Nd6 (Turnul negru a rămas izolat la b2 și neașteptat de repede se conturează deznodămîntul) 27.Te8+ Rh7 28.Ne1 Nc5 29.Nc3 Tf2 30.h4 a5 31. Nc4 b5? 32.Nd3+ și negrul a cedat, pentru că matul nu mai poate fi evitat.

Pină la ultimul pion!

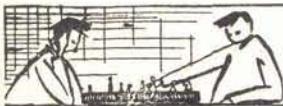
O partidă interesantă în toate fazele. În deschidere albul a făcut o mică inexactitate (11.C:e7?!) după care negrul a egalat ușor. Permițînd înaintarea d6—d5, albul a crezut că va simplifica jocul favorabil, dar a fost surprins de o superbă combinație (vezi diagramă), după care a rezultat un deosebit de interesant final, în care dama s-a dovedit a fi mai tare decât două tururi. Realizarea avantajului s-a dovedit însă a fi dificilă și partida nu s-a încheiat decât atunci când întreaga armată albă a fost decimată!

115. APARAREA SICILIANĂ
L. Evans N. Rossolimo
Campionatul S.U.A., 1965

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne2 e5 7.Cb3 Ne7 8.Ne3 0—0 9.0—0 Ne6 10.Cd5 Cbd7 11. C:e7+? D:e7 12.Nf3 Tfd8 13.Dd2 Tac8 14.Tfd1 Cf8 15.Ng5 h6 16.N:f6 D:f6 17. Tac1 Cg6 18.De3 Ch4 19.Cd2 d5! 20. e:d5 N:d5 21.N:d5 T:d5 22.Ce4 Dg6 23. Dh3 (Vezi diagramă)

23...T:c2! 24.D:h4 Td4! 25.Dd8+ T:d8 26.T:d8+ Rh7 27.T:c2 D:e4 28.Tc1 De2 29.Tb1 f5 30.T8d1 e4 31.Tel Dc4 32.a3 Da2 33.g3 Rg6 34.Rg2 Db3 35.Rg1 Da2 36.Rg2 Rf6 37.f3 Re5 38.f:e4 f:e4 39.h4 Db3 40.Rh3 Dc2 41.Tec1 Df2 42.Tf1 Db6 43.Rg2 g6 44.Tf8 Db5 45.

Tf2 e3 46.Tel Re4 47.a4 Dc5 48.Rh3 b5 49.a:b5 a:b5 50.Tf6 De5 51.Tf8 De7 52.Tf4+ Rd3 53.Tf3 Rd2 54.Tf:e3 D:e3 55.T:e3 R:e3 56.Rg4 Re4 57.b4 Re5 58.Rf3 Rd4 59.Rf4 Rc4 60.g4 R:b4 61.g5 h5 62.Re5 Rc5 63.Rf6 b4 64.R:g6 b3 65.Rh6 b2 66.g6 b1D 67.g7 Dg1 68.Rh7 Rd6 69.g8D D:g8+ 70.R:g8 Re5 71.Rf7 Rf5! Albul cedează.

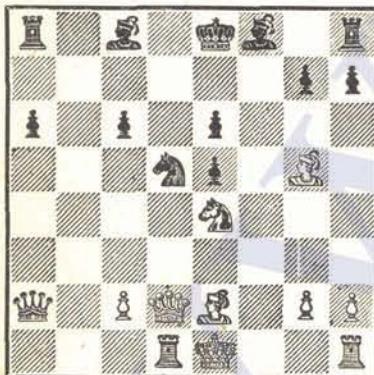
Premiu de frumusețe

Varianta cu care se începe această partidă este una dintre cele mai analizate în teoria deschiderilor. În loc de 10.e5, care în urma partidei Tringov-Fischer (Havana 1965) este considerată insuficientă pentru alb, Reinhardt a jucat 10.f5, mutare cunoscută din partida Ghipslis-Korcinoi (campionatul U.R.S.S. 1963). Panno ales linia de apărare cea mai bună (13...Cd5!) dar la mutarea următoare a greșit lăud pionul a2 (în loc de 14.d:e5!), de exemplu: 15.Ne2 Nb4 16.e3 D:c3! sau 15.c4 Nb4 16.T:b4 D:b4! 17.c:d5 D:d2+ 18.R:d2 e:d5 după care albul a condus impecabil atacul, cîștigind cu brio. Interesant este că varianta cea mai frumoasă a combinației cîștigătoare (după 16.Ne2!! — vezi diagramă) a rămas „în culise” : 16...Nb4 17.D:b4! C:b4 18.Td8+ Rf7 19.0—0+ Rg6 20.h4! h6 21.T:h8 h:g5 22.h5 mat!

116. APARAREA SICILIANA

P. Reinhardt O. Panno
Buenos Aires, dec. 1965

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 D:b2 9.Tb1 Da3 10.f5 Cc6 11.f:e6 f:e6 12.C:c6 b:c6 13.e5! Cd5! 14.Ce4 D:a2? 15.Td1 d:e5 16.Ne2! (Vezi diagramă)

16...Da4 17.Nh5+ Rd7 18.De2 Rc7 19.0—0 Nd7 20.T:f8! Ta:f8 21.Cc5 Da5 22.D:e5+ Rc8 23.C:d7 R:d7 24.c4 Dc5+ 25.Td4 Db4 26.c:d5 Db1+ 27.Td1 Negru cedează.

Stăpinirea coloanei deschise

O manevră artificială a marelui maestru Barcza în fază de trecere din deschidere în jocul de mijloc (14.Ta2 urmat de Da1) a permis lui Uhlmann să ia în stăpinire coloana „c” (de remarcat manevra Ta8—a6—c6) de-a lungul căreia turnul său a pătruns pe linia a 2-a. Combinind presiunea strategică cu o frumoasă manevră tactică (24.Ch5! — vezi diagramă) el a concretizat avantajul pozitional intr-un atac puternic la rege. Poarta combinației negrului a fost varianta 24...Ch5! 25.N:g7 Tc1+ 26.Rg2 Cf4+! 27.g:f4 Dg4 mat.

117. DESCHIDERA RETI

G. Barcza W. Uhlmann
Leipzig, 1965

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.b3 Ng7 4.Nb2 d5 5.c4 c6 6.Ng2 0—0 7.0—0 Nf5 8.d3 a5 9.Ca3 Ca6 10.Cc2 a4! 11.c:d5 c:d5 12.b4 Cc7 13.a3 Ng4 14.Ta2? N:f3 15.N:f3 Dd7 16.Da1 Tfc8 17.Tcl Ce6 18.Cd4 Cg5 19.Ng2 Ch3+ 20.N:h3 D:h3 21.Ci3 Ta6! 22.T:c8+ D:c8 23.Dd1 Te6! 24.D:a4? Ch5! (Vezi diagramă)

25.e3 Tc2! 26.d4 Df5! 27.Db3 Cf6 28.Tal Te2! 29.Rg2 Ce4 30.Tf1 g5! 31.Ncl g4 32.Cg1 T:f2+ 33.T:f2 D:f2+ 34.Rh1 D!! Albul cedează.

Revansă...

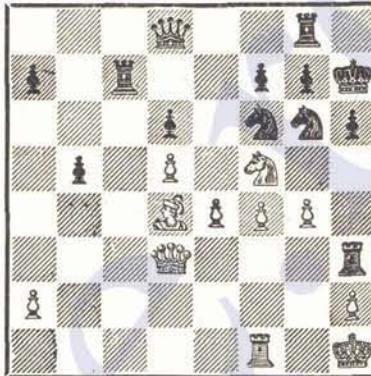
Rivalitatea dintre Reshevsky și Fischer este bine cunoscută. În ultimii ani fostul copil minune a fost obligat să treacă pe planul al doilea, fiind mereu depășit în campionatele S.U.A. și suferind și cîteva înfrângeri directe în partidele cu titlurîl său adversar. Ultimul campionat, disputat la sfîrșitul anului trecut i-a adus lui Reshevsky cel puțin satisfacție de a-l bate, în sfîrșit, pe Fischer, deși acesta din urmă a păstrat titlul de campion, cîștigind cu ușurință turneul. Partida a fost foarte bine jucată de Reshevsky, care a obținut avantaj din deschidere datorită continuării noii 9.Dc2! (în loc de 9.Ne4 sau 9.Ne2 cum s-a jucat pînă acum) pe care l-a valorificat cu o tehnică excelentă, printre un atac la rege desfășurat după toate regulile. De multă vreme Fischer nu a fost bătut în modul acesta!

118. APARAREA NIMZOVICI

S. Reshevsky R. Fischer
Camp. S.U.A., 1965

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 b6 5.Nd3 Nb7 6.Cf3 0—0 7.0—0 N:c3 8.b:c3 Ne4 9.Dc2! N:d3 10.D:d3 d6 11.e4 e5 12.Ng5 Cbd7 13.Ch4! h6 14.Nd2 Te8 15.Tae1 Cf8 16.Cf5 Cg6 17.f4 e:d4 18.c:d4 c6 19.d5! c:d5 20.c:d5 Ce7 21.Cg3! Tc8 22.Nc3 Cg6 23.Nd4 Rh7 24.

Cf5 Tc7 25.Rh1 Tg8 26.Te3! Ch5 27.Tef3 Cf6 28.Th3 b5 29.g4! (Vezi diagramă)

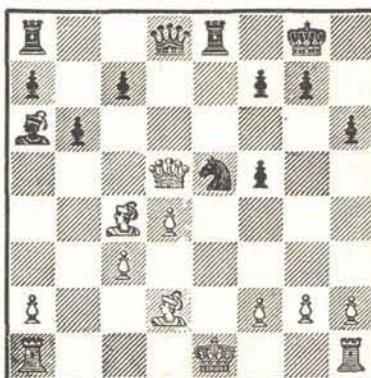

29...C:g4 30.Dg3 De8 31.C:d6 De7 32.e5 Cf6 33.f5! C:d5 34.g:f6+ f:g6 35.Cf7 D:f7 36.T:f7 T:f7 37.e6 Tf1+ 38.Rg2 Tf5 39.Th4 Te8 40.Dd6 Tef8 41.h3 Tc8 Negru cedează.

119. APARAREA NIMZOVICI

Saidy Fischer
Campionatul S.U.A. 1965

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 b6 (Fischer arată preferință pentru acest sistem mai puțin uzitat din Apărarea Nimzovici, deși în partida cu Reshevsky a pierdut spectaculos) 5.Cge2 (Reshevsky a jucat 6.Nd3) 5...Na6 6.Cg3 N:c3+ 7.b:c3 d5 8.Df3 (Aici se mai joacă și 8.Na3 sau 8.c:d5 N:f1 9.R:f1 D:d5 10.Db3, cu avantaj) 8...0—0 9.e4 d:c4 10.Ng5 h6 11.Nd2 Cbd7 12.e5 Cd5 13.Cf5!? (Spectaculos, dar puțin eficace) 13...e5 14.D:d5 Te8! 15.N:c4! (După această mutare apar greutăți neașteptate pentru alb; era mai bine 15.Dc6!) 15...C:e5! (Un corect și frumos sacrificiu de calitate. Vezi diagramă)

16.D:d8 C:c4+ 17.D:e8 T:e8+ 18.Rd1 C:d2 19.R:d2 Te2+ 20.Rc1 T:f2 (Urmărează un final de pură tehnică, dar totuși foarte instructiv) 21.g3 Nb7 22.Te1 Ne4 22.Te3 T:h2 24.a4 h5 (Impiedică g3-g4) 25.Ta3 g5 26.Tb3 f6 27.a5 h4 28.a:b6 a:b6 29.g:h4 T:h4 30.Ta3 Th7 31.Ta7 Te7 32.d5 Rf7 33.Rd2 f4 34.Tel f5 35.c4 g4 36.Tb7 g3 37.d6 c:d6 38.T:b6 f3 și albul a cedat.

Finaluri instructive

M. RĂDULESCU

Aprecieri asupra finalurilor jucate în meciurile pretendenților la titlul suprem (II)

In partida a 3-a a meciului cu Larsen, după o grea luptă pozitioană, Ivkov, ca alb, a obținut un avantaj material evident, suficient pentru cîștig. Încrățitor în șanselor sale, Ivkov în poziția din diagrama 8 a jucat 1.Td6+!. Cei mai mulți comentatori au însotit această mutare cu un semn de întrebare. Cîștigul fiind însă sigur și după 1.Td6+ și încă în poziția simplificată, această mutare nu merită aprecieri negative.

Partida a continuat cu 1...R:d6 2.Nc5+ Re6 3.N:f8 Ne3 4.b5+?? (Greșeala decisivă, după care albul nu mai poate cîștiga) 4...Rb6 (Vezi diagramă 9). Poziția obținută este remiză deoarece albul nu poate disloca regele din unul dintre cimpurile a5, b6 sau c5 ceea ce asigură negrului egalitatea.

Albul mută: Remiză!

Negrul mută: alb cîștigă!

După cum a arătat Larsen, calea spre cîștig începe cu 4.Nc5 (Vezi diagramă 10), soluția fiind următoarea: 4...Ne1 5.Rg2 Nd2 6.Rg3 Ne1+ 7.Rh3 Nd2 — sau 7...h4 8.Ne7 Rd7 9.Nf8! Re6 10.Nc5 aducîndu-l astfel pe negru într-o remarcabilă poziție de zugzwang: la mutările de rege, poate urma cu succes b5; la Ng3, 11.Ne3, urmat de b5+; iar la Nd2 11.Rh4 intrînd în varianta principală a analizei: dacă în această varianta negrul joacă 8...Nd2 — în loc de 8...Rd7 — atunci urmează 9.R:h4 N:f4 10.Rh8 Nd2 11.Rg2 Ne3 12.Rf3 Nd2 13.Nc5 Ne3 14.Re2 Ne5 15.Nf2 urmat de b5 sau 14...f4 15.Rf3 Nd2 16.Re4 — 8.Rh4 N:f4 9.Nf2, urmat de b5+ cu cîștig simplu.

După greșeala din partidă (4.b5+?) negrul a jucat exact și a obținut remiza astfel: 4...Rb6 5.Ne7 Ne1 6.Nf6 Re5 7.Re4 Rb6 8.Nd4+ Ra5 9.Rc2 Nh4 10.Rf3 Ne1 11.Nc3 Ne3 12.Rg3 Ne1+ 13.Rh3 h4 14.Nd4 Ng3 15.Nc3+ Rb6 16.Nd2 Nf2 17.Rg2 Ne5 18.Ne1 (De asemenea după 18.Rf3 Ne7 19.Ne3+ Ra5 20.Nd4 Nd8! remiza este asigurată) 18...Nd6 19.Nf2+ Ra5 20.Nd4 Nd8! 21.Ne1+ Rb6 22.Nf2+ Ra5 23.Ne3 Rb4 24.b6 (La 24.c5 urmează 24...h2 25.Rg2 N:f4 26.N:f4 R:c5 și albul nu mai are pioni) 24...Rc4 25.b7 Nb8 26.Rg3 Rd5 27.R:h3 Re6 28.Rh4 R:b7 29.Rg5 Re6 30.R:f5 Rd5 31.Rg6 N:f4 32.N:f4 și partida s-a dat remiză

Albul la mutare

Albul cîștigă

In poziția din diagramă 11 avanțajul pozitional al albului constă în puternicul pion avansat la d6, percheia de nebuni în centru și posibilitățile mai mari de a interveni cu regele.

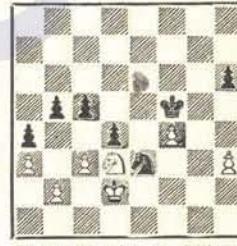
Larsen la mutare a continuat cu: 1.Rd2 și Ivkov, căutînd să-și elibereze poziția, a răspuns cu 1...f6 (Dacă 2.Nf5, Rf7 3.d7 Re7 4.Nd6+ Rd8 5.g:f6 N:f6 6.N:b4 N:d7 7.N:h7 și poziția rezultată este remiză) 2.g:f6 (După cum a arătat Larsen, aceasta este singura mutare cu care albul poate spera să obțină cîștigul, nebunul din g7 rămîne deocamdată închis și albul poate manevra în centru) 2...h:g6 3.N:g6 Rf8 4.Rc1 Ne8 5.Nf5 Na4 6.Nd2 (Eliminarea pionului b4 clarifică poziția și accesul regelui alb) 6...Re8 7.Rb2 (Deoarece pionul b4 nu se poate apăra este mai important pentru alb să se apropie cu regele) 7...Rd8 8.N:b4 Nd7 9.Ne4 (Nesiguranța în finalul ce urmează după schimbul acestui nebun îl determină pe Larsen să aminte schimbul) 9...f5 10.Nd5 Nb5 11.Ne6 Nd7 12.Nb3 Ne6 13.Ne6 Nd7 14.N:d7 (Albul s-a convins că poziția nu mai poate evolua fără schimbul nebunilor de cimpuri albe) 14...R:d7 15.Rb3 Re6 16.Rc4 Nf6 17.f3 Ne5 18.Nc5 Ng3 (Vezi diagramă 12). Cîștigul nu este simplu: la 19.R:d4! Nf2+ la 19.N:d4 N:d6 cel mai important

pentru alb este să pătrundă cu regele pe orizontală pionului (5...d7! R:d7 20.Rd5 Ne7 21.N:d4 Nd6 22.Ne5 Ne7 23.Nf4 Nf6 24.Ne3 Ne7 25.Nf2!! și negrul fiind în zugzwang cedeză: la 25...Nf6 26.Nd4 Nf6 și regele alb pătrunde la e5 nestingherit. Dacă albul ar fi la mutare, atunci după 26.Nd4, urmează 26...Nf8 și nu ar fi posibil 27.Rc5, din cauza 27...Ng7+.

In partida a 2-a a meciului Spasski—Keres s-a obținut poziția din diagramă 13. Finalul de cai și pioni este în avanțajul negrului (Spasski), deoarece pionul b2 reprezintă o slăbiciune permanentă, iar negrul este mai activ în centru.

13
Keres - Spasski

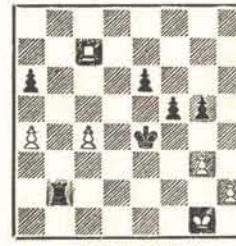
Albul la mutare

14
Keres - Spasski

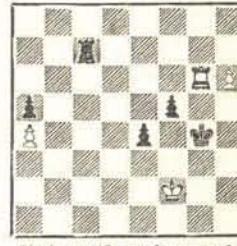
Negrul la mutare, cîștigă!

Keres, la continuat cu 1.f4 și a urmat 1...g:f4 2.g:f4 Ce4 3.Cd3 Rf5 4.Rd1? (Greșeala: șansă de remiză ar fi dat 4.Rf3, spre exemplu: 4...d4 5.c:d4 c:d4 6.Cb4 C:b2 7.Cc2 d3 — 7...Cc4 8.C:d4 Rf6 9.C:b2 cu egalitate — 8.Cd4+ Rf6 9.Re5 Ce4+ 10.R:d3 C:a3 11.Rc3 și negrul nu poate degaja poziția decât cu mutarea Ce4 imediat sau mai tîrziu. Astfel: 11...h5 12.Rb4 Ce4 13.C:b5 a3 14.Rb3 h4 sau 14...Rf5 15.Cd4+ urmat de R:c4, 15.Cd4 și remiza este asigurată) 4...d4 5.Rc2 Ce3+ 6.Rd2 (Si în această poziție — vezi diagramă 14 — marelu maestrul Spasski îi scapă calea de cîștig), 6...Cd5? (Trebuie jucat 6...c4! și după mutarea calului din d3, 7...Cf1+, urmat de d:c3 iar la 7.c:d4 Cf1+ 8.Re1 c:d3 9.R:f1 R:f4 10.Ce4 Ce3 11.Cg3+ R:f4 12.C:h5+ Rg5 13.Cg3 C:a3 și remiză).

Rezultatul meciului Tal—Larsen poate că s-ar fi inversat dacă Larsen cîștigă finalul de tururi și pioni evident avantajos din partidă a 4-a. În poziția din diagramă 15, Tal a continuat cu 1.Td7, pentru a impiedica mutarea imediată cîștigătoare Rf3. A urmat 1...Te2 2.Td6 a5? (Larsen nu stie să cîștige simplu. După 2...T:c4 3.T:e6+ Rf8, albul este nevoie să joace 4.Tel, la care urma 4...T:a4 și cîștigul e simplu, negrul avind la dispozitie pioniul „a” și „f” 3.h4 (Singura contrasansă a albului: pion liber pe coloana „h”) 3...g:h4 4.g:h4 T:c4 5.h5 Rf3 6.Td5+ Rg4 7.h6 (Si astfel neînsemnatul pion din h2 a înaintat și a devenit o forță cîrcea trebuie să fie să acorde atenție) 7...Te7 (Desi suficient pentru cîștig, mai confortabil pentru negru ar fi fost 7...Tc6 8.h7 Th6 9.Td7 Rf3 10.Td3+ Re4 11.

15
Tal - Larsen

Albul la mutare

16
Tal - Larsen

Unde mută regele negru?

Td7! Re3) 8.Td6 e4 9.Rf2 a5 10.Tg6+ (Vezi diagramă 16). Unde mută regele alb? 10...Rh5?? (După această greșeală partida este remiză. Trebuie jucat 10...Rf4 11.Tg7 e3+! 12.Rg1 Tc1+ 13.Rg2 c2 sau 12.Rf1 Tc1+ 13.Re2 Tc2+ 14.Rd3 Td2+ 15.Rc3 Th2 16.h7 Rf3 în ambele cazuri cu cîștig) 11.Ta6! f4 12.Te6! (O mutare demnă de fostul campion mondial, prin care remiza este asigurată. Dacă 12.T:a5+ Rg4 și negrul ar fi cîștigat) 12.Tc2+ (După 12...e5+? 13.Rf3 T:f7 si pioni negri au o valoare statistică). 13. Tel Tc1+ 14.Rd2 Th1 15.T:e4 Rg4 (si din toată mîndria finalului, negrului nu i-au mai rămas decât doi pioni izolați, fără speranță de cîștig) 16.Te6 Rg3 17.Tf6 f8 18.Rc3 Tel+ 19.Rd3 Te7 20.Tg6+ Rf4 21.Tf6+ Rg4 22.Rd4 Rg3 23.Tg6+ Rh3 24.Tg7! T:g7 (La 24...f2 25.h7!) 24...Tg7 25.hg7 f2 26.g8 D f1d și după cîteva săhuri partida s-a dat remiză. Acest final trist pentru Larsen a decis în cea mai mare parte soarta meciului.

Activitatea sahistă în țară

CAMPIONATELE CAPITALEI

Se pare că titlul de campion al celui mai puternic centru sahist al țării a devenit foarte puțin ispititor. Altfel nu găsim nici o explicație pentru absența de la startul acestei competiții a maestrelor

trilor bucureșteni și a numeroși candidați de maestru. În comisia de șah a Capitalei muncesc activiști inimoișni, care nu o dată au dovedit pasiunea și priceperea cu care își îndeplinesc sarcinile. Și totuși, strădaniile lor au prea puțin ecou în rîndurile acestor jucători și jucătoare care reprezintă adevarata șahului bucureștean.

Desigur, unii maestri sau maestre bucureșteni sunt foarte solicitați în concursuri de amploare și aceasta i-ar împiedica să participe la o nouă competiție, fie ea chiar de importanță campionatului capitalei. Dar numărul acestora este relativ mic în raport cu numărul total de maestri și de candidați de maestru din diferențele cluburi și asociații sportive din București, care de fapt nu au la dispoziție competiții preatare, în afară de campionatele republikeane. Or, întrecerea pentru titlul de cel mai bun șahist bucureștean ar fi un prilej foarte potrivit pentru verificarea stadiului de pregătire, de antrenament, de aplicare în practică a ideilor noi care rezultă din pregătirea teoretică personală a acestor jucători cu clasificare sportivă superioară. Este aici și un semn al atenției superficiale pe care o acordă secțiile de șah din cluburile și asociațiile sportive din București pregăririi și activității competitive ale jucătorilor lor de performanță. Credem că pe viitor tocmai asupra

acestui aspect trebuie să-și îndrepte atenția Comisia de șah a orașului București, pentru ca această competiție să se ridice la un nivel corespunzător.

Nu vrem ca prin rîndurile scrise mai sus să diminuăm meritele noilor camponi ai Bucureștiului, Adrian Ionescu, și Veturia Simu. Ambii au muncit mult, au privit cu seriozitate fiecare partidă și au dovedit o pregătire temeinică și hotărâre pentru a obține un rezultat cît mai bun. Amândorura le adresăm sincere felicitări, mai ales că victoriile lor au fost întrucâtva mai puțin așteptate.

Privind diagrama cu rezultatele întrecerii masculine constatăm cu ușurință caracterul dîrzu al luptei pentru titlu: candidații de maestru cunoscuți ca D. Bondoc, L. Tucă sau N. Andrițoiu au trebuit să se mulțumească cu

și de la D. Ghizdavu ne-am așteptat la mai mult: eforturile grele pe care le-a făcut ca să participe la întrecere nu constituie o scuză suficientă pentru inconstanța sa în joc sau pentru ratarea unor partide ca acelea jucate de exemplu, cu V. David și Gh. Pitpinic.

In competiția feminină, noua campioană a cîștigat confortabil, depășind-o pe a doua clasată cu un punct și jumătate. A jucat energetic, a acumulat 9 puncte numai prin victorii și nu a pierdut decât o singură dată, în fața Virginiei Steroiu. In rest, s-a jucat destul de modest, poate chiar mai puțin decât modest, dar cu dorință evidentă de a realiza ceva.

Totuși, dintre jucătoarele mai puțin cunoscute merită să amintim de Ana Apostolescu. Constanța Radu și mai ales de fînăra în vîrstă de 13 ani, Ana Maria Murafa, în evident progres de la un concurs la altul.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1. A. Ionescu	●	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	+ 9½
2. W. Ott	0	●	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	9
3. D. Bondoc	1	0	●	1	0	0	0	1	1	1	+	1	1	1	9
4. I. Schlesinger	1	1	1	●	1	1	1	0	1	1	1	0	1	+	8
5. M. Chirică	1	0	1	1	●	1	1	1	1	1	1	0	1	1	8
6. Gh. Pitpinic	1	0	1	0	1	●	1	1	1	0	1	1	1	1	8
7. L. Tucă	0	1	1	1	0	0	●	1	1	1	+	1	1	1	8
8. D. Ghizdavu	1	1	0	1	1	0	0	●	1	0	1	0	1	1	7½
9. N. Andrițoiu	1	1	0	0	0	1	0	1	●	1	1	1	1	1	6
10. B. Albrecht	0	0	0	1	1	1	0	0	1	●	1	1	0	1	5
11. V. David	0	0	—	1	0	1	—	1	0	1	●	1	1	—	4
12. P. Mardare	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	●	1	1	3
13. V. Bardan	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	●	1	1	3½
14. D. Georgescu	—	0	0	—	0	0	0	0	0	0	—	0	0	●	1

locuri modeste în clasament, în urma campionului și a fînărlui W. Ott. În special, D. Bondoc a jucat departe

și acum nu ne rămîne decât să sperăm ca viitoarea ediție a campionatelor capitalei va reuși să iasă din acest

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1. Veturia Simu	●	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9½
3. Virginia Steroiu	1	●	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	8
3. Zari Karibian	0	1	●	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	7
4. Ana Apostolescu	1	1	0	●	1	1	1	0	1	1	1	1	1	6½
5. Constanța Radu	0	0	1	0	●	1	1	0	1	1	1	1	1	6½
6. Ana Maria Murafa	0	0	1	1	0	●	1	1	1	1	1	1	1	6½
7. Aurelia Solomonovici	0	0	1	1	0	1	●	0	1	1	1	1	1	5½
8. Stana Nicolică	0	0	0	1	1	0	1	●	0	1	1	0	1	5
9. Fani Schapira	0	0	0	0	0	0	0	0	1	●	1	1	1	4
10. Vera Szigmond	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	●	1	1	3
11. Elena Pitpinic	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	●	0	1	2½
12. Lia Bogdan	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	●	2

de posibilitățile sale care l-au adus anii trecuți pe primul plan al campionatului capitalei și cu cîteva luni în urmă în finala campionatului republican.

cvasianomial și se va transforma într-una dintre cele mai atractive competiții sahistice ale țării.

T. Nicoară

CAMPIONATELE REPUBLICANE

● La Oradea s-a încheiat faza orășenească a întrecerii destinate echipelor mixte. Au participat reprezentativele a 13 asociații sportive. După o etapă preliminară, cu caracter eliminatoriu, s-a disputat finala între fruntașele săbului orădean. Ca și în alți ani, echipa clubului sportiv orășenesc „Crisul” a obținut o victorie confortabilă, acumulând 16½ puncte. În clasament urmează: Sanișor 7, Unirea I.A.S. 6½, și Voința 6 puncte.

● Optimile de finală ale campionatului individual masculin au reunit 44 de jucători, din 14 asociații sportive, împărțiti în 4 grupe. Iată situația primilor trei locuri în fiecare grupă: Grupa 1: Dr. I. Dejenaru, C. Pavel 7½ puncte, M. Nemeth 6½; Grupa 2-a: D. Alescu, Fr. Simon 8½, Otto Pätzai 7½; Grupa 3-a: T. Csarko 9, St. Körösi 8½, C. Orban 8; Grupa 4-a: D. Stoica 9, O. Popa 8, R. Fărcaș 7½ puncte.

O. Paszai
coresp.

● Sferturile de finală ale campionatului republican pe echipe mixte se apropie de încheiere în toată țara. În regiunea Bacău, această fază a fost găzduită de orașul „Gheorghe Gheorghiu-Dej”. Au participat 5 echipe, cîștigătoare ale fazei raionale.

Vechea rivalitate dintre primele două formații ale regiunii Bacău — Sănătatea și Cauciuc — s-a transformat de data aceasta în favoarea săbătorilor de la Sănătatea. În meciul decisiv, aceștia i-au învins pe cei de la „Cauciuc” cu 4—2 și această diferență a hotărât soarta primului loc.

Iată clasamentul în întregime: Sănătatea (Bacău) 18½ puncte, Cauciuc (Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej) 18, Metalul (Roman) 9½, Progresul (Adjud) 8½, Aurul Negru (Moinesti) 5½ puncte.

SIMULTAN DE ȘAH

● Sahiștii asociației sportive „Justitia” din București, au primit recent vizita maestrului internațional Victor Ciociltea. Cu acest prilej a fost organizat un simultan de săh în sala de cultură și sport din clădirea Ministerului Justiției, la 21 de mese. După 3 ore de joc simultanul a cîștigat 16 partide, a pierdut 2 (la T. Georgescu și T. Manea) și a acordat 3 remize (Gh. Cuzdioreanu, D. Lupu și C. Cazacu).

CAMPIONATUL ORAȘULUI CLUJ

Disputată cu oarecare înțîrziere, ultima ediție a campionatului clujean a consemnat

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 A. Buza	C.S.M.	●	1	½	1	1	1	1	1	1	1
2 I. Hunyadi	0	●	½	1	1	1	1	1	1	1
3 V. Malecoci	½	●	1	½	½	½	1	1	1	6½
4 C. Szilagyi II	½	1	½	●	0	½	1	1	1	6½
5 I. Simon	0	½	0	●	1	½	1	1	1	6½
6 I. Szabo	0	0	½	0	●	1	1	1	1	5½
7 Z. Boilă	0	0	½	1	½	0	●	½	1	1
8 F. Isac	Stiinta	0	0	½	0	0	0	●	½	½	1
9 A. Debreczeni	C.S.M.	0	0	½	0	0	0	½	½	1	½
10 C. Szilagyi I	0	0	0	0	0	0	½	0	●	1
11 St. Deak	Progresul	0	0	0	½	0	0	½	0	●	1

victoria lui Adrian Buza. Maniera în care acest talentat reprezentant al săbului din orașul de pe malurile Someșului a cîștigat

titlul de campion, confirmă pe deplin norma de maestră pe care a îndeplinit-o de curind. După cum se vede în diagrama cu rezultatele concursului, noul campion nu a lăsat decit 2 remize, totalizând 9 puncte în cele 10 partide jucate. El a dominat categoric întrecerea, lăsând celorlalți concurenți numai grija locurilor următoare în clasament. De altfel, lupta pentru aceste locuri a fost pasiunată, mai ales că în joc se afla și posibilitatea obținerii unei note de candidat de maestră (6½ puncte). De aceea s-au înregistrat multe partide decise, procentajul remizelor ridicindu-se de-abia la 32%.

Această ediție a campionatului orașului Cluj a fost găzduită de asociația sportivă „Tehnofrig”, care și-a inaugurat astfel fru-

moasa sală de săh ce i-a pus la dispoziție.

Dr. V. Malecoci — coresp

ȘTIRI

ROMANIA A — ANGLIA A

1. Ciocilteanu-Timperly 1—1 (2 remize), 6. Șuta-Casswell 1—0 10. Pall-Vincent 1—0, 15. Tocăniță-Ansell 1—0, 16. Brautenberg-Kermenean ½—½, 17. Drăgușanu-Cradock ½—½, 18. Tereza Urzică — Hartman 1—0.

Inaintea disputării ultimelor 15 partide, scorul a devenit 18½—6½ pentru România A.

ROMANIA B — ANGLIA B

1. Mihăescu-Fox 0—1, 2. Kimel-Whall 2—0, 6. Tepenceag-Holme 0—1, 10. CăIoianu-Wane 1—0, 15. Sandu-King 2—0, 16. Ștefănescu-D-na C. Chazalon ½—½, 17. Persoiu-Pickering 0—1.

Partidele: Lazăr-Barham, Mehedinți-Bridge și Aura Teodorescu-Linhard au fost anulate. Scorul a devenit 19½—7½ pentru reprezentanții României. Mai sunt de disputat 7 partide.

ROMANIA — OLANDA

3. Rădulescu-Breet 1—1 (2 remize), 7. Brautenberg-Mostert ½—½, 14. Tundrea-W. de Tol 1—0, 15. Georgescu-Jongman 1½—½, 17. Popescu-Wermeskerken 2—0.

Partidele Mititelu-Withuis, Berbecaru-Bijvank și Varabescu-Alderden, au fost anulate.

Scorul: România-Olanda: 13—3. Mai sunt de disputat 24 de partide.

REZULTATE

Finala Campionatului republican ediția a 4-a

Suta 1 Gotoman, Firu ½, Braunstein, Malecoci ½ Konert, Henrich ½ Suta, Parascaec ½ Henrich, Braunstein 1 Tocăniță.

În clasament continuă să conducă V. Vaismann cu 3½ puncte (din 5 partide jucate), urmat de V. Malecoci 3 (5) și Parascaec 3 (6).

PRELIMINARII

Grupa 13: I. Kovacs (Timișoara) Gh. Vladu (Sibiu) 5 puncte, Al. Gherman 4, N. Weinberg 3, St. Ghisa 2, M. Vasilescu 1, M. Wechselberg 0; Grupa 16: W. Fischer (Sibiu) 5½, O. Nacu 3, Virginia Eșanu 1½, D. Fintescu N. Pecheanu, I. Zelter 1, N. Pulea 0; Grupa 18: V. Gongu (București) 5½, S. Haimovici 4½, Elena Blaga 3½, M. Carhonin 3, N. Baltac 2½, D. Dragomir 1, St. Sendrei 0; Grupa 19: Al. Grecu (București) 6, Valentina Suliga, G. Henrich 4½, A. Panis 3, St. Sendrei 2, D. Tinică 1, G. Abrudan 0; Grupa 20: X. Racoce (București) V. Palade (Sibiu) 5½, Al. Rusu 4, V. Olteanu, G. Schatz 2, I. Cucorea 1, Gh. Giornci 0 puncte.

TURNEELE CAMPIONATELOR EUROPENE

Clasa Candidați-maestri

Grupa 145: M. Cimpeanu (România) 5½ puncte, J. Wiik (Olanda) 4½, E. Bradley (R.F.G.) 3½, H. Fauth (R.D.G.) 3, Z. Modilita (R.S.C.) 2, H. Hübler (R.F.G.) 1, M. Peterson (Danemarca) 0;

Grupa 150: H. Ahlers (R.F.G.) 5½ p, N. Kimel (România) 4, O. Kase (R.D.G.) 3½, J. Berry (Anglia), H. Reyss (Franța) 3, A. Any (R.D.G.) 2, V. Cinc (R.S.C.) 0;

Clasa I; Grupa 246: H. Schneider (Austria) 5, H. Knauf (R.D.G.) 4½, D. Kelemen (România) 4, R. Crawshaw (Anglia) 2½, M. Kleinschmidt (R.D.G.), V. Daricek (R.S.C.) 2, K. Hallmann (R.F.G.) 1;

Clasa II; Grupa 151: Th. Schulze-Pillot (R.F.G.) 5½, Val. Rădulescu (România) 5, F. Friedrich (R.D.G.) 3½, J. Johansen (Norvegia) 3, F. Brtník (R.S.C.) 2, R. Wiegner (R.D.G.), K. Thomasberg (Dane-marcă) ½ puncte.

CONCURSURILE CU DESCHIDERI

OBLIGATORII

Rezultate

Partida spaniolă

Grupa 1: Eleonora Turos—Fl. Isachievici ½—½;

Grupa 2-a: N. Ionescu a cîștigat la G. Vasilescu (prin depășirea timpului de gindire) și la M. Albu; Z. Adorjani cîștigă la G. Vasilescu și M. Albu. Clasament: N. Ionescu 6 puncte, Z. Adorjani 5;

Grupa 3-a: V. Cuciuc cîștigă partidele cu A. Grecu, Gh. Tănase, A. Rusu, P. Luca și-a încheiat prin remiză partidele cu V. Frăteanu și René Duda; A. Grecu cîștigă la A. Rusu și P. Luca, pierde la Gh. Tănase și V. Frăteanu, remiză cu René Duda; Gh. Tănase cîștigă la A. Rusu și pierde la V. Frăteanu; A. Rusu cîștigă la P. Luca; V. Frăteanu cîștigă la A. Rusu. Clasament: V. Cuciuc 5 (a încheiat toate partidele), V. Frăteanu 3½ (din 4 partide);

Grupa a 4-a: Fr. Pastor cîștigă la I. Böloni ;

Grupa a 5-a: M. Purice cîștigă la D. Badea ;

Apararea siciliană

Grupa a 2-a : A. Grecu a cîștigat la N. Manele (prin depășirea timpului de gîndire), Th. Munteanu, Gh. Tănase, O. Popa, I. Dimitriu, și pierde la Fr. Marton; A. Grecu a încheiat toate partidele realizînd 5 puncte :

Grupa a 4-a : C. Ruse cîștigă la N. Ciocan și T. Giurici. Cu acestea, C. Ruse a încheiat toate partidele, acumulînd 5½ puncte :

Gambitul damei

Grupa 1 : A. Grecu a remizat cu E. Szabo și K. Koosch și a cîștigat la Sara Goldstein și P. Iordache (prin depășirea timpului de gîndire). Jucătorii Sara Goldstein și P. Iordache sunt rugați să anunțe pe toți partenerii lor dacă mai continuă concursul sau nu ; T. Mihailov cîștigă la A. Grecu ; K. Koosch cîștigă la Sara Goldstein și P. Iordache. Jucătorul A. Grecu a încheiat toate partidele, acumulînd 3 puncte ;

SURPRIZE IN SEMIFINALELE CELUI DE-AL V-LEA CAMPIONAT REPUBLICAN

La sfîrșitul lunii februarie s-au definitivat clasamentele semifinașelor celui de-al V-lea campionat republican de șah prin corespondență. O serie de rezultate surpriză au făcut ca jucătorii consacrați în salubru tablă (M. Șuta, E. Szabo, I. Berbecaru, V. Malcoci) să fie scoși din cursă de jucători mai puțin cunoscuți, însă specializați în concursurile prin corespondență, ca M. Cruceanu (Craiova), A. Polingher (Iași), C. Slujitoru (R. Sărăt), L. Tulici (Satu Mare) etc.

Remarcabile sint performanțele jucătorilor V. Vaisman și E. Buzoianu care au realizat punctajul maxim.

Cîteva partide publicate în acest număr al revistei demonstrează forta de joc ridicată a viitorilor finaliști.

Iată rezultatele complete :

Grupa I : C. Slujitoru (R. Sărăt) 8 puncte, K. Klein 7½, Adela Gesticone, E. Hang 7, V. Fîrnică 6, W. Wagner 5½, R. Drăgoescu 5, E. Sandu 3½, N. Cotea 3, T. Iliescu 2, S. Păräianu 0 ;

Grupa a II-a : Paul I. Popescu (București), Gh. Soare (Com. Bradu) 8½, P. Zimriner 8, P. Dumitriu 7½, E. Mende 7, V. Cuciuc 4½, C. Albișor, I. Iacob 4, Sara Goldstein 2, D. Fîntescu 1, L. Farcaș 0 ;

Grupa a III-a : V. Vaisman (Botoșani) 10, T. Jipescu 8, N. Roșca 7½, D. Arcanu 7, Al. Grigorescu 6½, L. Persoianu 5½, S. Coloiianu 4½, B. Sapîra 3, B. Perl 2, Gh. Vladut 1, N. Popescu 0 ;

Grupa a IV-a : L. Tulici (Satu Mare) 8½, I. Berbecaru 8, M. Dabija 7, A. Ghilea 5½, P. Păcurari și Gh. Bugariu 4, T. Perian 3½, E. Grünberg 3, V. Ardeleanu 1½, M. Isbășescu 0 ;

Grupa a V-a : M. Cruceanu (Craiova) 8½, M. Șuta 8, I. Nits, V. Demian 7½, N. Szeicht, N. Ionescu 6, N. Popovici 5, I. Norman 3½, G. Hașu 2, D. Klosterman 1, P. Gheorghe 0 ;

Grupa a VI-a : E. Buzoianu (Pitești) 10, E. Szabo 9, N. Vlăscăeanu 7, I. Grigoraș 5, I. Cristescu și I. Cojocaru 4, C. Haldan, C. Tărănu, H. Aldea 3½, V. Diaconu 3, C. Drăgan 2½.

Grupa a VII-a : A. Polingher (Iași) 9, V. Malcoci, D. Kelemen 7½, C. Gheorghiu 6½,

Grupa a 3-a: V. Cuciuc — Chr. Bergthal-ler 1½—½ ;

Grupa a 4-a : Gr. Grigorovici cîștigă la I. Simovici (prin depășirea timpului de gîndire) ; I. Zaharia cîștigă la Gr. Grigorovici și I. Simovici ; A. Orșa cîștigă la Gr. Grigorovici și I. Zaharia. Clasament : A. Orșa 5 puncte (din 5 partide), I. Zaharia 4½ (a încheiat toate partidele), I. Zaharia 4½ (a încheiat toate partidele și I. Simovici, rea-

lizînd 2½ puncte) ;

Notă : S-au dat clasamentele numai în grupele în care au început să apară clarificări.

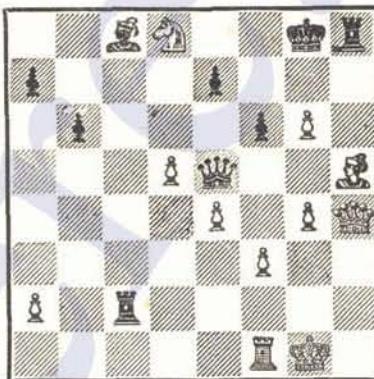
Cu rare excepții, toți participanții la concursurile cu deschideri obligatorii au o comportare de deplină sportivitate și privesc cu toată seriozitate competiția în care s-au angajat. Redacția roagă și pe jucătorii care se găsesc în criză de timp să facă toate eforturile pentru a încheia concursul în condițiile stabilite prin regulament.

Jucătorii care solicită adjudecarea partidelor în favoarea lor prin depășirea timpului de gîndire sint din nou rugați să trimită arbitrului toate documentele specificate în regulamentul jocului de șah prin corespondență.

Grupa a 3-a: V. Cuciuc — Chr. Bergthal-ler 1½—½ ;

Grupa a 4-a : Gr. Grigorovici cîștigă la I. Simovici (prin depășirea timpului de gîndire) ; I. Zaharia cîștigă la Gr. Grigorovici și I. Simovici ; A. Orșa cîștigă la Gr. Grigorovici și I. Zaharia. Clasament : A. Orșa 5 puncte (din 5 partide), I. Zaharia 4½ (a încheiat toate partidele), I. Zaharia 4½ (a încheiat toate partidele și I. Simovici, rea-

bune) 13.Nh6 cd4 14.N:g7 R:g7 15.c:d4 Nb7 (Maestrul sovietic Estrin, în monografia sa asupra Aparării Grünfeld, apreciază poziția ca egală) 16.Dg5 Tač 17.h4! (Prematur! Cimpul „e4” și coloana „c” nu trebuie păstrate cu urgență ; se impunea 17.Tač) 17...Cc4 18. h5 (Albul își continuă ideea legată de sacrificiul calității pentru a cîștiga timp în susținerea atacului) 18...f6 19.Dg3 Cd2 20.hg6 Cf1 (Totuși, sacrificiul albului nu este convințător) 21.T:f1 h5 22.Cf4 Th8 23.d5 Dg4 24.Dh2 h4 25.Ne2 Dd7 26.Nh5 (Atacul albului, deosebit de vîgoros, pare a avea sorți de izbindă ; negrul însă se apără bazat pe faptul că figurile albe nu au suficientă mobilitate pentru a obține decizia) 26...Dd6! 27.D:h4 De5 28.f3 Tc2 (... și negrul a trecut la contraatac, care însă pare mai eficace decât albului) 29.Ce6+ Rg8 30.g3 Ne3 31.Cd8 (Probabil pe această mutare s-a bazat atacul albului ; dar... Vezi diagramă).

Fr. Pastor 6, D. Stura 5, Val. Rădulescu 4, M. Memeth și T. Takacs 3½, I. Ceară 2½, D. Neagu 0 ;

Grupa a VIII-a : M. Cocoș (Petrileni) 9½, V. Taci 7½, V. Manuil 7, I. Zalevski, A. Demeter, V. Olaru 5½, N. Kimel, C. Traistău 4½, C. Tiț 3, Valentin Suliga 2½, P. Popescu 0 puncte.

Etapa finală, cu participarea cîștigătorilor de grupe, se va disputa între 1 mai 1966 — 30 august 1967.

Si acum cîteva partide jucate în cadrul acestor semifinale.

120. APĂRAREA FRANCEZĂ

J. Găvănescu (Slobozia) — V. Fîrnică (București)

Finala ediției a 3-a a campionatului republican

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 Cf6 4.e5 Cf7 5.Nd3 (Slab. Continuarea normală este 5.f4 e5 6.c3 Cf6 7.Cf3 Df6 etc.) 5...e6 6.c3 Cf6 7.Ce2 Tb8 8.Cf3 b5 9.0—0 Db6 10.Ne3 b4 11.Ce1 Na6 12.f4 Nf3 13.D:d3 c4 14.Dd2 g6 15.Cf3 h5 16.Ce2 b:c3 17.b:c3 Db2 18.Tf1 D:c2 19.T:c2 Na3 20.Nc1 N:f1 21.C:c1 Re7 22.Cd2 Tb7 23.Tb1 Thb8 (Cu mutări simple, naturală, negrul a făcut o breșă în apărarea albului, conducînd partida spre un final mai bun, datorită structurii superioare a pionilor) 24.T:b7 T:b7 25.Rf2 Tb5 26.Re2 Cb6 27.h3 Ca4 28.Cf1 a5 29.Ce3 Rd7 30.Rf3 Tb1 31.g4 hg4 32.hg4 Ca7! (Negrul concentrează „torecul” asupra pionului slab „c8”) 33.f5 g:f5 34.g:f5 Ch5 35.Ce2 Tel 36.f6 Ca:c8 37.T:c3 Te2 38.R:e2 C:c8+ și albul a cedat deoarece cade pionul „a2”.

121. APĂRAREA GRÜNFELD

E. Szabo (Timișoara) — E. Buzoianu (Pitești)

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.c:d5 C:d5 5.c4 Cf8 6.b:c3 Ng7 7.Nc4 0—0 8.Ce2 Cf6 9.Ng5! (Ultima „modă” la alb ; aici se mai joacă 9.0—0 Ca5 10.Nd3 b6 11.Ne5 Nb7 12.Tb1 Dd7 13.Dd2 Tf8 14.f4 c5! 15.f5 c:d4 16.c:d4 Tac8 17.f:g6 h:g6 18.Nf2 Ce4 19.Dg5 Cf5 20Nb5 Dg4 21.Nh4 f6 22.D:g4 C:g4, cu joc bun pentru negru, Petrosian-Smislov, Moscova 1955 sau 9.h4 Ca5 10.Nb3 c5 11.h5 C:b3 12.a:b3 c:d4 13.c:d4 Nd7 ! 14.h:g6 h:g6 15.Dd3 Db6 16.Nd2 Tf8, cu inițiativă pentru negru, Spasski-Stein, Campionatul U.R.S.S. 1964) 9...Dd7 10.0—0 Ca5 11.Nd3 b6 12.Dd2 c5 (Mai bine decît 12...Tds 13.Nh6 Nh8 14.Tad1 Nb7 15.Dg5 eb 16.c5! c5 17.Cf4 c:d4 18.c:d4 Cf6 19.d5 c:d5 și acum în loc de 20.Nb5? cum a jucat Filip împotriva lui Korcinoi la București, 1954, permitînd negrului să se salveze și chiar să cîștige, albul trebuia să continue cu 20.e6!! Dc7 21.C:d5 D:g5 22.e:f7+ R:f7 23.N:g5 T:d5 24.Nc4 Cb4 25.Tf1, cu șansă mai

31...N:g4!! 32.f:g4 Dd4+ (Nu 32...D:c4, din cauza 33.Dg3 Dd4+ 34.T:f2 Tc1+ 35.Rh2 D:d5 36.Db3!) 33.Df2 (La 33.Tf2 Tc1+ 34.Rh2 D:c4 35.Tg2 De5+ cu cîștig) 33...T:f2 34.T:f2 D:c4 și albul cedează.

O partida care ar face cinste oricărui maestru !

122. DESCHIDERA RETI

I. Berbecaru (București) — L. Tulici (Baia Mare)

1.g3 (La ediția turneului candidaților de la Curaçao 1962, marele maestrul Benkő, a făcut adevarată senzăție, atacînd cu multă succese o serie de partide cu 1.g2—g3 ; mutarea nu e nouă, fiind jucată prima dată de Reti contra lui Alehin, la Baden-Baden, în 1925) 1...Cf6 2.Cf3 b6 3.Ng2 Nb7 4.0—0 e6 5.d3 Ne7 (Se pare că în această deschidere, poziția rezilată după primele mutări e o nouăitate) 6.c4 0—0 7.Cc3 c5 8.e5 d5 9.e6 Cf8 10.De2 d4 11.Ce4 Cf6 12.h4 f6 13.e:f6 g:f6 14.g4 Rh8 15.g5 Tg8 16.Cg3 Dd7 17.Tel Cg7 18.g:f6 N:f6 19.Ng5 Taf8 20.Nh3 Cb4 (Cu mutări energice, negrul a renșit să-și pună în valoare toate figurile. Vezi diagramă).

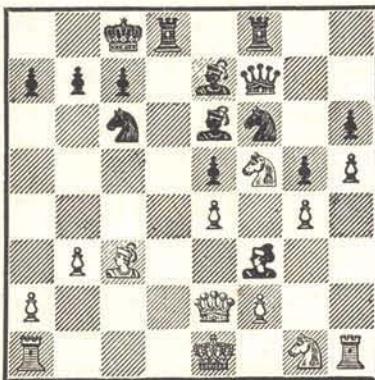

21.N:f6 T:f6 22.Ce5 Dc7 23.a3 Cf6 24.b4 Cf5 25.N:f5 e:f5 (Contraatacul negrului a cîpărat caracter decisiv) 26.Rh2 f4 27.Ch5 Cf5 și albul a cedat, deoarece după 28.D:c5 urmează 28...Tg2+ 29.Rh1 Tg5+ și albul pierde dama.

123. JOCUL CELOR DOI CAI

V. Firică
(București)C. Slujitoru
(R. Sărăt)

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.d3?! (Partida pornește pe un făgăs ciudat, asemănător Apărării Philidor, cu culorile inverse) 3...d6 4.h3 f5 5.c3 Df6 6.Ne2 f:e4 7.d:e4 Dg6 8.Cg5 Cf6 9.h4 (Albul joacă energetic la cîștig și pare că va realiza o victorie rapidă) 9..Re7 (Fortat, pentru salvarea damei) 10.h5 De8 11.Nf3 h6 12.Ch3 Ne6 13.Ne3 Td8 14.g4 g5 15.De2 Rd7 (În timp ce albul nu mai joacă suficient de activ, aşa cum pornește, negrul realizează o rocadă mare „chinuită”, dar utilă) 16.Cd2 Ne7 17.Cf1 Df7 18.b3 Th8 19.Cg1 d5 (Negrul a trecut la contraatac, căutând să-și pună în valoare figurile sale care se vor dovedi mai bine plasate) 20.Cg3 d4! 21.Nd2 d:c3 22.N:c3 Re8 23.Cf5? (Cu gîndul să deschidă diagonala h1-a8, albul face greșeala decisivă. Vedi diagrama)

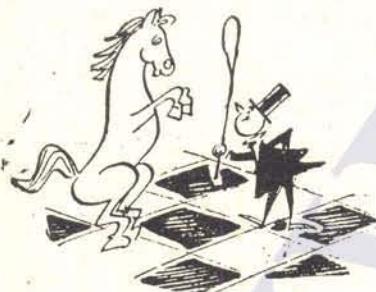

23...N:f5 24.c:f5 e4!! (Un sacrificiu, după care negrul cîștigă spectaculos) 25.N:e4 C:e4 26.D:e4 Nb4! 27.Dc2 Cd4! 28.Dc1 Na3 29.Nb2 N:b2 30.D:b2 Dd5 și albul a cedat.

124. DESCHIDAREA SCOTIANA

N. Szeicht
(Ghioroc)M. Crceanu
(Craiova)

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.d4 e:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 Nb4 6.C:c6 b:c6 7.Nd3 d5 (Conform teoriei, negrul a obținut joc egal) 8.e:d5 c:d5

9.0—0 0—0 10.Ng5 Ne6 11.Ce2 (Teoria recomandă o continuare mai activă: 11.Df3; mutarea din partidă e prea pasivă) 11...h6 12.Nh4 Nd6 13.Cd4 c5 14.C:e6 f:e6 (Desi albul a rămas cu perechea de nebuni, totuși centrul negrului și coloana semideschisă „f” par a da avantaj pozițional negrului) 15.De2 e5 16.c3 e4 17.Nc2 Dc7 18.Ng3 Ng3 19.h:g3 Tf8 20.Tad1 Tad8 21.Tf1 Da5 22.a3 d4! 23.Dc4+ Rh8 24.c:d4 c:d4 25.b4 Db6 26.Na4 Te5 27.Nc6 d3 28.T:e4 (Nu merge 28. N:c4, din cauza Cg4; în situație desperată albul dă calitatea) 28...C:e4 29.N:e4 d2! 30.Rf1 Tde8 31.f3 De3 32.Df7 T:e4 33.f:e4 D:e4 și albul a cedat.

125. JOCUL CELOR DOI CAI

V. Malcoci
(Cluj)A. Polingher
(Iasi)

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Ne4 Cf6 4.Cg5 d5 5.c:d5 Ca5 6.Nb5+ c6 7.d:c6 b:c6 8.Df3 (Continuarea obișnuită este 8.Ne2) 8...Tb8 9.Nd3 h6 10.Ce4 Cd5 11.Cg3 g6 12.0—0

Ng7 13.c3 0—0 14.Ne2 c5 15.d3 Cf4 (Cu sacrificiul unui pion, negrul și-a dezvoltat mai bine piesele, obținând o poziție superioră) 16.N:f4 e:f4 17.D:f4 Tb6 22.Cb3 Ta6 23.Tel Dc7 24.C:a5 Ta5 25.Nb3? (O greșeală decisivă. Albul nu a observat mutarea următoare a negrului. Mai bine 25.De3. Vedi diagrama)

25...c4! 26.N:e4 Th5 27.f4 Db6+ 28.De3 Te8 29.D:b6 T:c1+ 30.Rf2 a:b6 31.R:e1 b5 32.g4 Tc5 33.Nb3 T:c8 (Negrul a condus foarte bine jocul de mijloc reușind să-și concretizeze superioritatea pozitională) 34.Cd2 T:d3 35.Tc1 Ne3 36.Tc2 Ng3 37.g5 h5 38.f5 Kg7 39.f6+ Rg8 40.Rf2 (Albul nu mai are mutări și încearcă o ultimă diversiune) 40...N:d2 41.Tc8+ Rh7 42.h4 Nd5 și albul cedează.

126. APARAREA SICILIANĂ

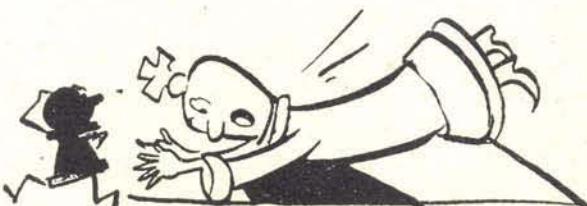
Gh. Soare
(Bradu)I. Iacob
(Moreni)

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Ne3 Ng7 7.Ne2 Cf6 8.Cb3 Ne6 9.f4 0—0 10.0—0 a6?! (Teoria recomandă aici două continuări 10...Ca5 sau De8; se pare că negrul pregătește o „noutate” 11.f5! Nd7 12.g4 Dc7 (Deci unul din „secretele” mutării 10...a6, dar se pare insuficient analizate), 13.g5 Ce8 14.Cd5 Dd8 15.f6! (Consecvent, albul atacă roacea negră, motivat prin varianta: 15...e:6 16.g:f6 Ng8 17Nb6 Db8 18.Ce7+ C:c7 19.f:e7 și negrul pierde un turn; de aceea negrul alege continuarea din partidă) 15...e:f6 16.g:f6 Ng8 17Nb6 Nd4+ 18.C:d4 Dg5+ 19.Rh1 Nh3 20.Tg1 Dc5 21.Nf3 (Contraatacul negru să-a terminat și cu o figură în minus, nu are încă forță morală să... caputeze) 21...Nd7 22.Dd2 f6 23.Tg3 Rg7 24.Tg1 C:d4 25.N:d4 Dc6 26.Cf4 Df7 27.Th5 Ne6 28.N:g6 și negrul cedează.

127. DESCHIDAREA ENGLEZĂ

I. Zalevski
(Cîmpina)M. Cocos
(Petrileni)

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.d4 c:d4 4.C:d4 g6 5.Cc3 Ng7 6.g3 0—0 7.Ng2 Cf6 8.e3 a9.0—0 e6 10.a3 d5 11.c:d5 C:d4 12.d:e4 C:d5 13.C:d5 e:d5 (S-a ajuns într-o poziție perfectă simetrică, dar cu sanse de ambele părți) 14.Db3 Ne6 15.D:b7 N:d4 16.Td1 Ta7 17.Dc6 Df6 18.Dc2 ?? 19.Ta2 Tc8 20.Dd2+ Tb7 21.b4 (Punctul critic al partidei; negrul încheie printre-un atac spectaculos) 21...T:c1! 22.T:c1 D:f2+!! 23.Rh1 T:c1+ și albul cedează.

128. PARTIDA SPANIOLA

D. Fințescu
(București)W. Fischer
(Sibiu)

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Tel d6 7.c3 b5 8.Nc2?! (Keres recomandă aici 8.Nb3 intrîndu-se într-o variantă relativ bună a apărării inchise) 8...0—0 (era de preferat Ng4!) 9.h3 Ca5 10.d4 c:d4 11.c:d4 c5 12.Ng5 h6 13.Nh4 Nb7 14.Cc3 Tch 15.a3 Ce4 16.b3 Cb6 17.g4 Ch7 18.Ng3 Cg5 19.Cg5 Ng4 20.f4 Ng6 21.Rh2?! (Un sacrificiu care se pare că e incorct) 21...N:d4 22.Dd3 Cd7 23.c5 (Natural) Cf8 24.b4 Db6 25.c6 f:e6 26.g5 Dc6 27.Te2 Df3 și albul cedează, deoarece pierde o figură.

129. APARAREA SICILIANĂ

Elena Blaga
(Or. Gh. Gheorghiu-Dej)V. Gongu
(București)

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ne2 e5 7.Cb3 Ne7 8.Ne3 (Teoria recomandă 0—0 sau Ng5; mutarea din partidă e mai pasivă) 8...Ne6 9.g4?! (Iată secretul mutării 8.Ne3, dar...) 9...d5! 10.g5 Ce4 11.C:e4 d:e4 12.h4 0—0 13.Dd2 Dc7 14.c3 Tad8! 15.Dc1 a6 16.Cc5 Nf5 17.Ca4 Da5 18.Nb6

D:a4 19.D:d8 T:d8 20.b3 Da5 21.b4 C:b4 22.c:b4 N:b4+ 23.Rf1 Td2 (Deși cu o calitate în minus negrul este stăpîn pe situație datorită dezvoltării sale superioare) 24.a3 Nc5 25.Dc4 Td4 26.Db3 b5 27.h5 Dd2 28.Dg3 Db2 29.Tel Ta4 30.g6 Tia3 31.g:f7+ R:f7 32.Dg5 Tf8 33.Th2 Nh3+ 34.Rg1 Ne7 și albul cedează.

130. DESCHIDERE NEREGULATĂ

V. Firică
(București)E. Szabó
(Timișoara)

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.d3?! (Interesant dar... se pare că pasiv) 3...Cf6 4.c3 d5 (Se joacă o apărare Philidor, cu culorile inverse) 5.Cbd2 d:e4 6.d:e4 Nd6 7.Ne2 0—0 8.h3 h6 9.g4 Ch7 (Albul a renunțat la rocadă) 10.Cf1 Df6 11.Cg3 Ne6 12.Cf5 Tad8 13.Dc2 Nc5 14.h4 N:f5 15.g:f5 a6 16.a4 Tf8 17.Tg1 Ce7 18.b4 Na7 19.Nc4 Rh8 20.Db3 Td7?! (O cursă destul de vizibilă, dar albul nu observă). 21.N:f7? Cf5! 22.N:e8 (Se pare că 22.Tg6, dăderea mai multe sanse albului) 22...Ch4 23.Ng5 (Slab, dar în situația în care este albul nu mai are nici o sansă). 23...C:f3+ 24.N:f8 D:f3 25.Ta2 Cf6 și albul cedează.

C. S.

**S U B
R E F L E C T O R**

*De mult, odată, s-a-nțimplat o dramă:
Pe cimpul unei lupte, spre sfîrșit,
Atunci cind nimenei n-ar fi bănușit,
Unul din regi rămase fără damă.*

*Această lovitură fu mortală
și mai ales că totul se-nțimplă
în clipa-n care... cînd-i despărtea
un pas doar de victoria finală.*

*Urmă apoi sedință de-analiză...
Să spund fiecare tot ce știe:
Pe cimpul biestemă de bătălie,
Cum de-a rămas Regina lui... în priză?*

*Intii luă cuvintul un nebun:
— Eu n-am amestec; știe fiecare
că mă gaseam pe calea cutoare...
Aftă numai am avut să spun.*

*Vorbiră rînd pe rînd, ostași, curteni,
Episcopi și cu splendidele mitre,
Vasali strălucitori, aborigeni,
Din turnuri, de pe-amvon, de la pupitre.*

*— Să fie oare garda vinovată?
Să ambii cavaleri însoțitori?
— Vre-un spion, cum se înțimplă uneori
Să fi făcut Reginei o bucată?*

*— Ori poate-a fost (aceea e misterul)
În timpul vălmășagului hain,
Sedusă de vre-un călăret străin
Să care face-acum pe... cavalerul?*

*— Si-ar fi urmat discuții în zadar
Căci, disprețitorii de protocol,
Uitaseră de ceasul de control
Să cert că le cădea și steagul. Dar...*

*Dar ce s-a înțimplat? Sar toți! Stupoare!
Chiar Regele se scoadă de pe tron...
Cind tot părea pierdut, un pion
Atinge linia de transformare!!*

*Victorie! Întreaga adunare
Declără pe regină, din oficiu,
Fidel pîn-la ultima suflare
Iar gestul ei spontan... un sacrificiu!*

Victor Hîlmu

EMISIUNE DE TIMBRE POSTALE CONSACRATE ȘAHULUI

Timbrele poștale cu temă sahista își fac din ce în ce mai mult loc în filatelia. Începînd cu anul 1947, cînd Bulgaria a emis un timbru de 9 leva, dintr-o serie de cinci valori, emisiune filatelice cu tema sahista se succed relativ repede.

Meci-turneul pentru titlul de campion al lumii, rămas vacant prin moarte marelui Alechin, disputat în 1948, a prilejuit o nouă serie de trei timbre filatelice emise de U.R.S.S.

Anul 1950 deschide seria dedicată Olimpiadelor de șah. Iugoslavia, gazda celei a IX-a Olimpiade (Dubrovnik), emite un grup de 5 timbre de o mare frumusețe artistică.

In același an, în Ungaria apare o serie de trei timbre dedicată turneului candidaților la titlul de campion al lumii.

Cuba este prima țară din ocident, care în 1951, comemorînd 30 de ani de la cucerirea titlului mondial de șah de către J. R. Capablanca, emite o serie completă de timbre (7 valori), cotată pînă în prezent drept cea mai valoroasă emisiune filatelică cu tema sah.

Un an mai tîrziu cu ocazia organizării celei de a X-a Olimpiade de șah, Finlanda primește în circulație un timbru în alb-negru.

După o pauză de patru ani, în 1956, Polonia reduește în ac-

tualitate tema „șah” în filatelia tipărită două valori, cu ocazia disputării campionatului mondial de șah al surdo-mutilor. În 1958, atît U.R.S.S., cit și Bulgaria, emitîte un timbru cu subiect sahista, primul comemorînd 50 de ani de la moarte marelui jucător de șah M. I. Cigorin, iar al doilea consemnînd o nouă ediție a campionatului mondial de șah al surdo-mutilor.

scris numele în tematica sahista: Olanda dedică trei timbre, turneului candidaților de la Curaçao. În Cuba și în Filipine se emit timbre cu temă sahista, ocazionate de evenimente semnificative.

În 1963, din nou o emisiune în U.R.S.S., dedicată meciului de șah pentru titlul mondial disputat între Petrosian și Botvinnik. Peste un an, Nicaragua, cu ocazia

primele timbre poștale românesti cu temă sahista au fost emise anul acesta, la sfîrșitul lunii februarie. Dedicata celei de a XVII-a ediții a Campionatului mondial de șah pe echipe (Olimpiada de șah), noua emisiune a Poștei Române este alcătuîtă din 6 valori: 0,20, 0,40, 0,55, 1,00, 1,60 și 3,25 lei. Fiecare valoare este imprimată în sistemul Offset, pe hîrtie cretă, cu marginile

Au început să apară și subiecte tradiționale. Astfel, Olimpiadele de șah organizate de R.D.G. (Leipzig 1960), Bulgaria (Varna 1962) și Israel (Tel-Aviv 1964) au fost însoțite de serii filatelice.

Anul 1962 a fost cel mai bogat în această direcție. În afară de Bulgaria, de care aminteam mai sus, alte patru țări și-au în-

ținute de vară de la Tokio, intercalează în serile filatelice emise și un timbru cu subiect sahista. Apoi, în 1965, Republica Arabă Unită și San Marino realizează două timbre artistice, primul reprezentînd o masă de șah din perioada satrandului, iar cel de al doilea o alegorie sahista: pe o tablă cu 144 patrate, stau de strajă 10 ture divers colorate.

dantelate, în mai multe culori, de formă patrată, cu latura de 33 mm. Machetele sunt semnate de graficianul A. Dăscălescu.

În cîrjeul alăturat sunt prezentate valorile de 0,20, 0,55 și 3,25 lei. Aceleasi desene le găsim, în ordine, pe valorile de 1,60, 1,00 și 0,40 lei, însă cu alte culori.

Ing. C. Ștefanu

STUDII și PROBLEME

REZULTATUL CONCURSULUI INTERNAȚIONAL DE COMPOZIȚIE AL REVISTEI DE ȘAH PE ANUL 1964 SECȚIA STUDII

La acest concurs au luat parte 25 de compozitori, calitatea lucrărilor prezentate fiind multumitoare.

Am făcut următoarea repartizare a premiilor:

Premiul I: Paul Joia (518) — România. O lucrare miniatușă, care nu conține manevre surprinzătoare, dar

centralul tablei, dar jocul prin care se realizează este estetic, încât se pare că totul se petrece într-o partidă reală.

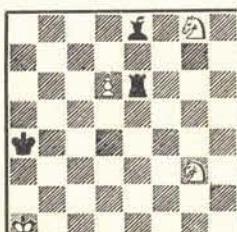
Mențiunea onorabilă 1—2: Gh. Telbis (519) — România. Din nou un studiu realist. Remiza se obține ca rezultat al unui joc și contrajoc viu și interesant.

dar introducerea dură nu a permis clasificarea lucrării.

Un studiu cu joc viu, dar fără un conținut nou se datorează lui F. Nieszl (518), în timp ce F. Bondarenko și A. Kuznetsov (519) prezintă o idee interesantă, dar cu o construcție greoaie.

In sfîrșit, am remarcat lucrările:

Premiul 1
P. Joia (România)

18.

Remiză

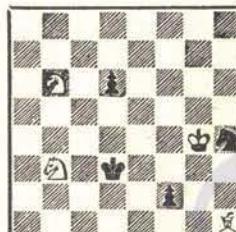
Premiul 2
F. Bondarenko și
A. Kuznetsov (U.R.S.S.)

520.

Albul cîștigă

Mențiune onorabilă 1—2
E. Ianoși (România)

516.

Albul cîștigă

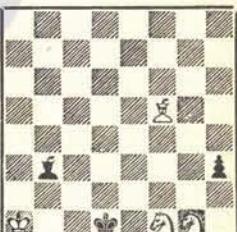
Mențiune onorabilă 1—2
Gh. Telbis (România)

509.

Remiză

Mențiune onorabilă 3
P. Joia (România)

504.

Albul cîștigă

constituie un fragment al luptei șahiste în toată frumusețea ei reală. Economia, precizia și ingeniozitatea manevrelor, ca și poziția finală de remiză măresc valoarea acestei lucrări.

Premiul II: F. Bondarenko și A. Kuznetsov (520) — U.R.S.S. Studiul reprezintă un stil cu totul deosebit de cel precedent. Aici principalul constă în construcția ideii, realizată printr-o serie de manevre strategice.

Mențiunea onorabilă 1—2: E. Ianoși (516) — România. Tema studiului nu este nouă: matul cu doi cai în

Mențiunea onorabilă 3: Paul Joia (514). Ideea este cunoscută din lucrările lui H. Rinck și T. B. Gorghiev. Multă vreme s-a crezut că în poziția finală este absolut necesară prezența unui pion negru. Autorul a reușit

să-l eliminate pe acesta, plasând manevra de urmărire înainte de formarea bateriei albe.

S-au mai remarcat, fără a fi premiate, următoarele studii: 517 — B. Badai. Autorul a îmbogățit o idee cunoscută cu o mutare nouă 7.Cf2!, K. Pocitarev (515), P. Joia (522), P. Vătărescu (507), Klimkov și Kuznetsov (504), L. Prokeš (524) și L. Pogosian (510).

T. B. Gorghiev
arbitru internațional

Redacția Revistei de șah aduce pe această cale călduroase mulțumiri maestrului T. B. Gorghiev pentru competența, obiectivitatea și stăruința pe care le-au depus în judecarea concursului nostru.

SOLUȚII

518. 1.Rb2! Tg6 2.Ce4 T:g8 3.Cf6! Th8 (...Th2+ 4.Rc1! Tg1+ 5.Rd2! Nf7! 6.d7 Nb3 7.Re2 Td1 8.Ce4 Td4 9.Re3! remiză) 4.d7 Ng6! 5.Ce8 Th2+ 6.Rc1 Th1+ 7.Rd2 Nh5 8.Cg7! Ng4 9.Ce6!! Td1+ 10.Rc2 remiză.

520. 1.Db7!! Ta7 2.Cg5+ Re5 3.Cf3+ Re6 4. Cg5+ Re5 5.Cf7+ Nf7 6.D:b5+ Nd5+ 7.Kg6 Tb7 8.De8+ Ne6 9.Dh8+ Re4 10.Dh4 și cîștigă.

516. 1.Nb7! Rc3 2.Na6 Cg2 3.Rf3 Cel+ 4. Rf2 Cd3+ 5.Re3! Cb4 6.Nc4 d5 7.Cd4! d:e4 8.Ca4 mat!

509. 1.Cc7 d2 2.Cd5 Nd3+! 3.Gg6+ N:g6+ 4.Rg7 Nf5! 5.Na6! d1D 6.Ne2+ D:e2 7.Cf4+ Rg5 8.Ce2 remiză.

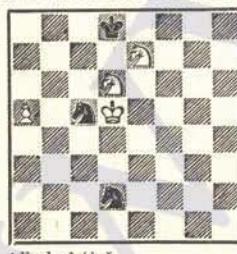
514. 1.Ch2 Rf2! 2.Ch3+ Rg2 3.Rb2! Na4! 4.Ra3 Nb5 5.Rb4 Na6 6.Ra5 Nb7 7.Rb6 Na8! 8.Ra7 Nc6! 9.Cg4! R:h3 10.Ce5+ și cîștigă.

SUCSESE ALE COMPOZITORILOR ROMÂNI

A. — Un studiu miniatușă cu o luptă scurtă, dar plină de momente neașteptate și mutări fine de ambele părți: 1.Cb7+! C:b7 2.a6 Cc4 3.a7

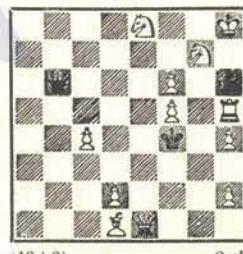
Cb6! 4.Rc6 Ca8 5.R:b7 Cc7 6.Cd5 Ca8 7.Cb6 Cc7 8.Rc6! și cîștigă. 1...Rc7 2.C:c5 Rb8 3. Ce6+ Ra8 4.a6 Cc4 5. Ce6 Cb6+ 6.Rd4 Cd5 7.Re5! și cîștigă.

Ing. George Teodoru
Mențiunea VI
la al IV-lea concurs F.I.D.E.

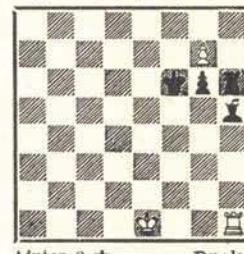
Albul cîștigă

E. Rusenescu
Premiul III
Thème 64

(12+3)

Ing. George Teodoru
Premiul III
„Komsomol Zaporozje”

Ajutor 2 ≠ Duplex

După 1.Cb7+ C:b7 2.a6 Rc7 3.Cc4 Ce8 4.Ce3+ Rd4 5.Cf5+ Rc3 și cîștigă.

B. — Redăm aprecierea judeului concursului, compozitor englez R. P. Barnes, despre această problemă: „Am avut placerea să rezolv acest blocus care prezintă un joc focal, ingenios și multiplu. El amintește de lucrări asemănătoare și chiar mai complexe, specialitatea mai ales a lui E. Brunner și B. Andrade”. Soluția 1.De2! (zugzwang) Curse: 1.f7? Dd4!; 1.Rg8? Dg1!; 1.Rh7? Da7!; 1.c5? Db3!; 1.h3? Df2!; 1.d3? De3!

C. — Un duplex netematic, dar spiritual: a) 1.g5 Tf1+ 2.Rg6 g8D; b) 1.0—0+ Nf3 2.Tf2 Th1 mat.

DEZLEGĂRI

533. A. P. Kuznetcov : 1.c5! d:c5 2.Re2 c4! 3.Rc8! c5 4.Re2 Re7 5.Rd1 Rf6 6.Rc1 Rg6 7.Rb1 Rf6 8.Ra2 Re6 9.Ra3 Rd6 10.Ra4 Re6 11.Ra2 Re7 12.Rb5 Rd6 13.Rb6! Rd5 14.Rc7 Rd4 15.Rd7! Rd5 16.Re7 Rd4 17.Rf6! și cîștiagă.

534. A. P. Kuznetcov : 1.Tg7+ (1.Ta1? Rh4 2.h8D+ T:h8 3.Rf2 Rh3 4.Rg1 Rf8 5.Ta3+ Tf5 6.Ta1 Tf1+ 7.T:f1 g:f1D+ 8.R:f1 Rh2 și cîștiagă) 1...Rh4 2.h8D+ T:h8 3.Rf2 Rh3 4.Rg1 Ta8 5.Th7+ Rg3 6.Ta7! Tb8 7.Tb7 Tb8 8.Tc7 etc remiză.

535. A. P. Kuznetcov : 1.Nf3+ Ra7 2.Ne4 d2 3.Nf3 Na3 4.Rg1! Nd6 5.Rf5 Rb6 6.Rc4 Rb5 7.Ne2+ Ra4 8.Nd1+ Ra3 9.Rd3 Nb4 10.Rc4 remiză.

536. Bondarenko și Kuznetcov : 1.h7! R:h7 2.Rds Cg3 3.e4! N:e4 4.Nd3! N:d3 5.f7 Rg7 6.Re7! Cf5+ 7.Rc8 și cîștiagă.

537. Bondarenko și Kuznetcov : 1.e8D Cd6+ 2.Rc6 C:e8 3.Rd7 R:g6 4.R:e8 Rf6 5.Rd7 g5 6.c5 g4 7.c6 g3 (7...f3 8.c:f3 g:f3 9.c7 f2 10.c8D f1D 11.Df8+ sau 8...g3 9.c7 g2 10.c8D f1D 11.Df8+ Re5 12.Dd6+ Rf5 13.De6+ Rf4 14.De4+ Rg3 15.Dg6+) 8.c7 g2 9.c8D g1D 10.Df8+ Re5 11.Dd6+ Re4 (11...Rf5 12.De6+ Rg5 13.Dg8+) 12.De6+ Rd4 13.Db6+ și cîștiagă.

538. G. Ardeleanu : 1.Cf5 Ne3 2.Ch4 Ng7 3.Ce5 Ne5! 4.Ce6 Nd6 5.Ce7 h5 6.Ce6 Rh7 7.Cf5 Rh8 8.C:d6 h4 9.Cf8 h3 10.Cf5 h2 11.Ce7 h1D 12.Cg6+ mat.

539. Belokon și Kuznetcov : 1.Te2+ Rf6 2.g7! R:g7 3.T:e7+ Rf6 4.Tb6 Nc6 5.Th4! T:c2 6.Tb1 Ta2 7.Tb6 Tc2 8.Tb1 remiză.

540. Bondarenko și Kuznetcov : 1.Ra7 Cf6 2.b6 Cd7 3.b7+ Rc7 4.Cc4 Cb8 5.Ce5! Cg6 6.C:g6 Ce6+ 7.Ra8 Cb8 8.Ce7! Cd7 9.Ra7 Rd6 10.Ce8+ Rc7 11.Cb6 Cb8 12.Cd5+ și cîștiagă.

541. P. Joia : 1.e8D+ R:e8 2.Te5+ R:f7 3.Tel Ne4+ 4.Rh8! Nb1 5.Tc5! at! 6.Ta5! Na2 7.Ta7+ remiză.

542. L. Pogosian : 1.Cd5! (1.Cf5 Tb6! 1.Ce4+ Rb4 2.Cd6 Te5 și cîștiagă) 1...f5 2.Re6! Tb5 3.Rd6! Ra6 4.Cc7+ remiză sau 3...Ra5 4.Cc5+ remiză.

543. L. Pogosian : 1.f7+ Rf8 2.Rf6 Nc2 3.Ne4! N:e4 4.Ce6 mat sau 3...T:c4 4.Cg6 mat.

Probleme

V. Stoica
București (România)

1967 2 ♦

C. Bidulescu
București (România)

1968 2 ♦

M. Rosenthal
Vilnius (U.R.S.S.)

1969 2 ♦

Concursul nostru internațional 1966

Arbitri {
— 2 mutări
— 3 mutări
— maturi ajutoare

E. DOBRESCU
E. RUSENESCU
S. THAN

N. Lenja
Iași (România)

1972 0 ♦

T. Kardos
Budapest (R. P. Ungară)

1973 Ajutor 2 ♦ (Duplex)

Z. Zilahi
Budapest (R. P. Ungară)

1974 Ajutor 2 ♦ (2 soluții)

J. Sayournin
Thiais - Seine (Franța)

1970 2 ♦

M. Petrescu
București (România)

1971 2 ♦

D E Z L E G Ä R I

1904 E. Wirtanen : Joc aparent 1...Cbd5 (Ced5, Nd5) 2.Ne5 mat; Soluția : 1.Tb5! (2.Ne5) Cbd5 (Ced5, Nd5) 2.Cc6 (D:c4 Dg7)

1905. I. Suškov : 1.De5! (zugzwang) d4 2.C:g6 (Cd3?) 1...D:f7 ; b) 2.Cd3 (C:g6 ; 1...R:f5 (Rg5) 2.Nc7 (Dc5) mat.

1906. S. Limbach : 1. Nb3 Rb1 2.Nf7 Rc1 3.N:g6 Rb1 4.N:f5+ Rc1 5.Ca2 mat. Dublă soluție : 2.R:e2 Rcl 3.Rd3 Rb1 4.Nc2+ etc.

1907. C. Teodoru : a) 1. T:f6 Ne6 2.Tdd6 Te4 ; b) 1.Rd6+ Ne4 (dual grav 1...Rd4 2.Tel Te6) 2.Te5 Tc6 mat.

1908. F. Palla și C. D. Soreanu : a) joc aparent 1...Ce3 2.Tf4 Te7 ; soluția : 1.Tg6 Ce5 2.Td6 Tg5 ; b) joc aparent 1...Ce3 2.Td6 Tg5 ; soluția : 1.Tf7 Ce3 2.Tf4 Te7. O problemă foarte reușită a tinerilor și talentaților compozitorilor bucureșteni.

1909. W. Sajenko : Joc aparent 1.a7 2.Cb6 a8C 3.Ra6 C:c7 ; soluția : 1.Cb6 a7 2.Ra6 a8N 3.Cb5 Nb7.

1910. J. Bereznai : 1.Gd2 Nh6 2.Ce4 Nf8 3.Cb6 c:b6 mat; Duble soluții : 1.b2 Re6 2.b1T R:d5 3.Tb3 Ce2 ; 1.e2 e7 2.c1D e8D 3.D:c5 D:c5+ 1.Gd2 Ce4 2.a3 Cb6 3.c2 N:d2.

1911. Z. Zilahi : a) 1.G:g4 Tg1 2.Cf6+ Rh6 3.Ce6 Tg7 ; b) 1.Gf5 e4 2.Nf6 c5 3.Ce7 e6.

1912. E. Petrov : 1.Df6! (zugzwang).

1913. J. Panekci : 1.d8C b4 2.d5 (dual Cc6) b3 3.Cc6 b:c6 4.Dc5 c:d5 5.Dd4 d:c4 6.Dc3 c:f3 7.De7+ Rg4 8.Dg5+ Ra3 9.f:g2 mat.

1914. Șt. Lambă : 1.Te5! (2.Te4) N:c5 (Te5, R:c5? 2.Cf5 (Cc2, Nc3).

1915. V. Melnicenko : Curse : 1.Te3! Cg5! ; 1.Dc3? Ce5? ; Soluția : 1.e3! T:c3 (N:c3) 2.De5 (Tf3) mat.

1916. C. Bidulescu : 1.Cc6 — oriunde este respins de 1...Cg3 (impiedică și 2.Nd6 mat); la 1.Ce5?! pentru a răspunde la 1...Cg3 cu 2.Ng1 mat, urmăzează 1...Ce4 — oriunde. Soluția este 1.Cb4! (2.Tf3) Ce4 oriunde (Cg3) 2.Nd6 (Cd3) mat. Strategie interesantă, dar insuficient prelucrată și fără variante secundare care ar fi imbogățit conținutul.

1917. I. Suškov : 1.Db5! (2.D:b7) Db4 2.Ce5 (Cf2?) ; 1...Cd4 2.Cf2 (Cc5?).

1918. Gh. Leu : 1.Rd2! (2.Tc3) Td4 2.Re2 Ng6 (2...Na4+ 3.Tb3+ Rb2! (interferență turnului h6) urmat de mat.

1919. G. Paros : joc aparent : 1...g5 2.Te3 Cd2; soluția : 1.Cb4 g4 2.Cd5 Cc5 mat. În ambele variante, albul trebuie să dea matul prin acoperirea unei linii proprii. O lucrare aparent simplă, dar nu lipsită de frumusețe. Unitatea ideii, eleganța soluției și economia constituie calitățile acestei probleme.

CONCURS DE PROBLEME ȘI STUDII

Redacția ziarului „Leninskii puti”, din U.R.S.S. organizează un concurs internațional de compoziție, cu următoarele secții : 2 mutări (judecători I. Suškov și S. Grodzenski), 3 mutări (judecător S. Puškin), mai multe mutări (judecători A. Kakovin și D. Liubomirov) și studii (judecător D. Liubomirov).

Lucrările (pe diagrame, în două exemplare), inclusiv soluțiile respective, se trimit pe adresa ziarului „Leninskii puti”, U.R.S.S., orașul Riazan, str. Lenin, d. 35, etaj 2, rubrica șah, pînă la 1 noiembrie 1966.

Redacția ziarului va informa pe toți participanții asupra rezultatului concursului.

Combinatii, partide scurte

Csom - Korcinoi
Gyula (Ungaria) 1965

16. Negru la mutare...

Fuchs - Korcinoi
Erevan 1965

17. Din nou negru la mutare

Winterbottom - Westwall
S.U.A. 1965

18. Ce jucăti eu albul?

Buchman - Osnos
Tallin 1965

19. Negru la mutare...

Taimanov - Mikenas
Tallin 1965

20. Albul la mutare...

171. APARAREA SICILIANA
I. Bilek A. Bachtiar
Beverwijk 1966

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.d4 cd4 4.C:d4 Cf6 5.Ce6 d6 6.Ne4 g6? (O greșeală teoretică cunoscută). Mutările recomandate sunt aici 6... e6 sau 6...Nd7? 7.C:c6 b:c6 8.e5! Ch5?? (Din nou o inexacitate. Conform analizei maestrelui Lipnitjik, trebuie continuat cu 8... Cg4 deși după 9. Nf4! Dh6 10. D:f6 11.0-0 Nb7 12.Td1 Dc5 13. Dd3 Dc7 14.Ng5 15.Ne5 Rf7 16. Dd7 (Vedi diagrama).

Acum amenințările 17.Nc5 sau 17.Ne6+ nu pot fi apărate și negru ș-a convins repede de inutilitatea luptei mai departe.

172. PARTIDA RUSA
D. Wolf I. Lazăr
Campionatul universitar 1966

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.d4 Cf4 (Mai bine decât 3... cd4) 4.d:c5 (Teoria recomandă 4.Nd5 d5 5. Cf5 Nd6 6.0-0 7.c4 c6 8. Cf6, cu joc mai bun pentru alb) ... d5 5.Nd3 Cf6? ? (Avantajul petrecut de nebuni pe care îl urmărește negru nu este suficient justificat de pierderea de timp pe care o comportă această mutare) 6.Ne3 Cd3+ 7.D:d3 cf8 8.Chd2 Ne7 9.0-0-0 b5? ? (O mutare precipită; era mai bine ca negru să continue dezvoltarea) 10.Cd4! (Stingherătate dezvoltarea negru și se îndreaptă către cimpul b5) 10... b4 (Pentru a asigura înaintarea c6-c5) 11.Cf5! N:f5 12.D:f5 (Schimbul pe f5 a fost în avantajul albului, a cărei dame ocupă acum o poziție foarte activă) 12... 0-0 13.Cf3 fe 14. e6 Dc8 (Probabil cu intenția de a ataca pionul e6, după Te8 și Ng6) 15.Thel Te8 16.Td4 g6 17. Tg4! Rh8 (La 17... Rg7 ar fi

unmat 18.Ce5 ! Tc5 19.D:c5+ Nf6 20.Nh6+ Rg8 21.D:g6 Dc7 22. T:g6+ hg6 23.D:g6+ și după 24. D:g6 albul cîștigă). La 19...Rg8 Nf4! iar dacă în loc de 20... Rg8 negrul joacă 20... Rh6, urmăci 21.D:f6 și matul prin 22. Th4 nu mai poate fi parat) 18. Tg6 hg6 19.D:g6 Nf8 (Nici alte mutări nu salveză: 19... Dc5 20.D:c5+ sau 19... Tg8 20.Dh6 mat) 20.Cg5! (Poarta combinației. Când nu poate fi luat, din cauza 21.Nd4+ Vedi diagrama)

20... Te7 21.Cf3+ Th7 22.e5+ și negru a cedat.

173. APARAREA ALEKHIN
I. Zareu I. Somesan
Sferturile de finală ale campionatului național 1966

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.d4 Cf4 4.C:d4 Cf6 5.Ce6 d6 6.Ne4 e6 7.Nb3 Ne7 8.Ne3 0-0 9.H4 Ca5? ? (O pierdere de timp destul de importantă. Mai bine 9...C:d4, cu perspective de egalare) 10.Dh3 b6 H:g4! (Bine dezvoltat, albul trage la acțiuni ofensive, deși regle

16. Poziția curioasă, aparent pregară, a calului negru din h2 permite încheierea rapidă a partidei. A urmat 1... Ng3! și albul a cedat. După 2.Ng4 urmăză 2... Cc4+ și negru rechiziția figură, rămînd cu 2 pioni în plus. La 2.Nf1 N:c3+ 3.R:c3 Cd1 și calul se salvează.

17. O continuare de problemă nume capăt imediat luptei: 1... Nf3 f4 și albul a cedat. Se vede ușor că după 2.Nd3 urmăză 2... Dd6+ cu amenință mortală; negru nu poate bate cu vreunul din turnuri din cauza amenințării de mat.

18. A urmat: LN:f6 g:f6 2. Nad+ Re7 3.Dh5 Dc6 4.Da5+ și negru a cedat.

T. Nicoară

174. APARAREA PHILIDOR
Marić Knezević
Campionatul R.S.F. Iugoslavia 1965

1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 Cf6 4. Cf3 Chd7 5.Nc4 Ne7 6.0-0 0-0-0 7.44 b6 (O slabire prematură a flancului regelui; deocamdată amenințarea Cf5 nu este periculosă, dar negrul doresc să joace Te8) 8.h3 Te8 9.Tel e6 10. Ca2 b6 (Poziția negrului se dezvoltă gros și în curind albul va domina decisiv toată tabla) 11. Dd3! Nb7 12.d:e5+ d:e5 (Apararea negrului este mai dificilă după 12... Cf5 13.C:f5 d:e5 14. D:g4) 13.Ch4 Cf5 14.Dg3!

14... Cf5 15.Cf5! Ch5 16. Csh6+ Rh8 (La 16... Rh7 17. Cf7) 17.D:e5+ și negru a cedat.

175. APARAREA SICILIANA
Hoffmann Goregliad
S.U.A. 1965

1.e4 c5 2.Cf3 Cf6 3.d4 Cf4 4. Cf4 Cf6 5.Ce6 d6 6.Ne4 e6 7.Nb3 Ne7 8.Ne3 0-0 9.H4 Ca5? ? (O pierdere de timp destul de importantă. Mai bine 9...C:d4, cu perspective de egalare) 10.Dh3 b6 H:g4! (Bine dezvoltat, albul trage la acțiuni ofensive, deși regle

nu este încă în centrul tablei) 11...Nh7 12.g5 C:b3 13.axb5 Cd7 14.h4 Te8 15.h5! e5? ! (Slăbește iremediabil cimpul f5, dar nu se vede altă alternativă) 16.Cf5 e:5 17.D:f4 Cf8? (Grăbește, sfîrșitul; era necesar 17... Cf5, deși după 18. 0-0-0 albul domină cu autoritate tot jocul. Vedi diagrama).

18.Th1! Dd7 (Negru nu mai are apărare; 19.Ch6+ sau 19. Cf7+, cu decizie imediată, nu pot fi parate) 19.Ch6+ Rh8 (Se vede ușor că la 19...g:h6 urmăză 20.D:f7+ și apoi mat) 20. D:f7 Cf6? (Permite albului să încheie primul „échoué”. Dar nici după 20...De6, nu se mai poate salva, fără grave pierderi materiale) 21.Dg8+ Tg8 22.Cf7 mat.

SOLUȚIILE COMBINAȚIILOR

16. Poziția curioasă, aparent pregară, a calului negru din h2 permite încheierea rapidă a partidei. A urmat 1... Ng3! și albul a cedat. În urmă simplu: 1... Cf4 2.e:d4 cd4 3.Na1 d3 4.D:d3 N:c4 și negru a cîștigat. La 4.Dh3 urmăză 4...Th7 și calul din a3 nu poate fi apărat.

17. Un sacrificiu simplu aproape clasic în această poziție: 2... asigură albului suficient avantaj pentru cîștig: 1.N:f6+ g:h6 2. Tg3+ Rh8 (Incerare zadarnică de refugiu; regele negru nu poate ieși la adăpost din cauza propriilor sale figură) 3.De5 Nd6 4. Dh6+ Re7 5.C:f6+ 6.T:c6 7. Tf3 Cg8 8.T:c6+ și albul a cedat.

CITIȚI ÎN NUMARUL VIITOR

Dupa victoria sahislilor noastri in meciul cu Iugoslavia.